

NACIONALINĖ MOKYKLŲ VERTINIMO AGENTŪRA

IGNALINOS ČESLOVO KUDABOS PROGIMNAZIJOS VEIKLOS IŠORINIO RIZIKOS VERTINIMO ATASKAITA

2019-04-24 Nr. A-6

Vizito laikas – 2019 m. kovo 25–27 d.

Vizito tikslas – mokyklos veiklos išorinis rizikos vertinimas.

Vertintojų komanda:

Vadovaujančioji vertintoja – Audronė Šarskuvienė.

Vertintojai: Romualda Stovolos, Rima Kazlauskienė, Darius Kaplūnas, Artūras Čepulis.

ĮVADAS

Ignalinos Č. Kudabos progimnazijos išorinis vertinimas atliktas vadovaujantis Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. ISAK-587 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. gruodžio 3 d. įsakymo Nr. V-962 redakcija).

Išorinio rizikos vertinimo ataskaita parengta remiantis Ignalinos Č. Kudabos progimnazijos planavimo, veiklos bei mokinių pasiekimų ir pažangos fiksavimo dokumentų analize, pirmine mokyklos informacija, Ignalinos r. savivaldybės administracijos Švietimo ir kultūros skyriaus pateikta informacija, Švietimo informacinės sistemos, Nacionalinio egzaminų centro, progimnazijos Įsivertinimo pažangos anketos, Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros (toliau – NMVA) vykdytos mokyklos mokinių, jų tėvų ir pedagogų nuomonių apklausos duomenimis, 71 stebėtos veiklos (iš jų – 59 pamokos, 1 logopedo, 1 specialiojo pedagogo, 4 neformaliojo švietimo, 2 priešmokyklinės ugdymo grupės užsiėmimai, 4 konsultacijos) protokolų analize. Vertinimo metu mokiniai stebėti natūralioje aplinkoje, kalbėtasi su mokinių aktyvu, įsivertinimo grupe, Vaiko gerovės komisija (toliau – VGK), Metodine taryba, tėvais, mokytojais, mokyklos vadovais.

Česlovo Kudabos progimnazijoje mokosi 477 mokiniai, tai yra didžiausia mokykla rajone. Mažėjant gyventojų skaičiui Ignalinos rajone (per pastaruosius šešerius metus dėl demografijos ir emigracijos sumažėjo 8,1 proc. gyventojų) mokinių skaičius taip pat mažėja: 2016–2017 m. m. progimnazijoje mokėsi 519 mokinių, 2017–2018 m. m. – 492, o šiais mokslo metais – 477 mokiniai. Mokykloje dirba 45 mokytojai (du iš jų – Ceikinių skyriuje, kuriame mokosi devyni jungtinės 1–4 klasės mokiniai, ugdomi aštuoni ikimokyklinukai). Daugumos mokyklą lankančių mokinių šeimų socialinę-ekonominę padėtį progimnazija vertina kaip vidutinę. Nedarbo lygis (15 proc.) Ignalinos rajone – vienas didžiausių Lietuvoje. Tai turi įtakos mokinių šeimų socialiniam-ekonominiam-kultūriniam kontekstui: nemokamas maitinimas skiriamas 109 (23 proc.) progimnazijos mokiniams, 31 (6,5 proc.) mokins gyvena socialinės rizikos šeimose.

Progimnazija lanko 147 mokiniai (31 proc.), kurie gyvena užmiestyje ir yra pavėžėjami progimnazijos, Ignalinos autobusų parko ir tėvų transportu.

Išorinio vertinimo metu nedarbingumo lapelius turėjo rusų k. ir kūno kultūros mokytojos, todėl jų pamokos nestebėtos.

1. VERTINIMO SANTRAUKA

1.1. Gerai vykdoma mokyklos veikla

1. **Gerai mokinių laimėjimai, pasiekimai rajoniniuose konkursuose, olimpiadose neformaliojo švietimo bei projektinėje veikloje (1.2.).**

Ignalinos Česlovo Kudabos progimnazijos geografinė padėtis (mokykla pastatyta šalia pušyno, Ignalinos sporto ir pramogų centro, kurio baseinu ir sportine įranga per kūno kultūros

pamokas, neformaliojo švietimo užsiėmimus naudojami progimnazijos mokiniai, muzikos mokyklos, krašto muziejaus), patogi ugdymui, įstaigos aplinka, vidaus erdvės estetiškos, rūpestingai prižiūrimos, švarios, tvarkingos, aprūpintos tinkama šiuolaikiniam ugdymui organizuoti įranga ir technika. Mokyklos vadovai, pedagogai, darbuotojai yra darbštūs, kūrybingi, išipareigoję progimnazijai. Šie požymiai rodo, kad ugdymo įstaiga turi labai geras sąlygas kokybiškam šiuolaikiniam ugdymui organizuoti ir iš dalies jas išnaudoja: dauguma mokinių lanko neformaliojo švietimo užsiėmimus mokykloje ir už jos ribų, yra aktyvūs organizuojamų veiklų dalyviai, įsitraukia į rajono, šalies ir tarptautinę projektinę veiklą.

2. Paveikus pamokos medžiagos siejimas su mokomaisiais dalykais ir gyvenimo patirtimi (3.4.).

Daugumoje stebėtų pamokų (80 proc.) mokytojai sėkmingai rėmėsi mokinių patirtimi (tiesa, daugiau gyvenimiškąja, nei mokymosi), kitų dalykų pamokose įgytomis žiniomis ir tai stiprino mokinių pasitikėjimą savo jėgomis, mokymosi motyvaciją, mokiniai geriau suvokė mokymosi prasmę ir naudą, įvertino jau turimų žinių ir įgūdžių svarbą tolesniam ugdymuisi. Apibendrinus vertintojų stebėtų pamokų protokolus matyti, kad pamokos aspekto „*Mokomoji medžiaga susiejama su kitais mokomaisiais dalykais, gyvenimo patirtimi*“ vertinimo vidurkis – 2,6, moda (dažniausias vertinimas) – 3. Šis aspektas 34 (47,9 proc.) pamokose paminėtas kaip stiprusis, kaip tobulintinas – tik 2 (2,8 proc.) pamokose. Sėkmingiausiai su mokinių gyvenimo patirtimi ir kitais dalykais mokymas sietas dorinio ugdymo, kūno kultūros, informacinių technologijų (vertinimo vidurkis – 3), anglų k. (vidurkis – 2,8), meninio technologinio ugdymo (vidurkis – 2,6), matematikos (vidurkis – 2,5) pamokose. Veiksmingai panaudotos mokymosi patirtys stebėtos 1b, 2b kl. matematikos, 4a, 7a kl. kūno k., 2a kl. muzikos, 6b kl. geografijos, kūno kultūros, 7a kl. etikos, 8c technologijų, 5ab kl. lietuvių kalbos ir literatūros, 5a kl. tikybos pamokose.

3. Tinkamas priemonių ir užduočių, padedančių mokiniams mokytis bei skatinančių jų smalsumą, naudojimas pamokose (3.2).

Daugumoje (70 proc.) stebėtų veiklų mokiniai gana atsakingai mokėsi nuo pamokos pradžios iki pabaigos, atliko užduotis. Pasinaudodami šia sėkminga patirtimi mokytojai galėtų imtis pokyčių kitose ugdymo srityse (pvz., įtraukti mokinius į aktyvesnes veiklas, taikyti probleminio, projekcinio darbo metodus ir pan.). Dauguma mokytojų pamokose naudojo mokykloje esančias priemones ir įrangą – tai padėjo išlaikyti mokinių dėmesį, žadino jų smalsumą. Pamokos aspekto „*Naudojamos užduotys ir medžiaga skatina mokinių smalsumą ir dėmesį*“ stebėtose pamokose vertinimo vidurkis – 2,6, moda – 3. Šis aspektas kaip stiprusis išskirtas 36 pamokose (50,7 proc.), kaip tobulintinas – 2 pamokose (2,8 proc.). Geriausiai šis aspektas vertintas informacinių technologijų (vertinimo vidurkis – 3), matematikos (vidurkis – 2,9), užsienio k. (vidurkis – 2,8) pamokose. Veiksmingas priemonių ir užduočių taikymas, padedantis mokytis bei skatinantis mokinių smalsumą stebėtas 3a, 3b, 5ab, 6ab, 7abc kl. matematikos, 4c, 8abc kl. anglų k. 5a kl. tikybos, 4c, 6ab kl. lietuvių k. ir literatūros, 8b kl. chemijos, 5a kl. žmogaus saugos pamokose.

1.2. Rizikinga mokyklos veikla

1. Mokyklos bendruomenės susitarimai dėl ugdymo kokybės ir kiekvieno mokinio ugdymosi sėkmės (2.3.). Progimnazija rūpinasi mokinių mokymosi sėkme, džiaugiasi jų pasiekimais, domisi švietimo naujovėmis, stengiasi ugdymą planuoti ir organizuoti remdamasi švietimo dokumentais, tačiau vienas iš esminių mokyklos rizikos faktorių – **bendruomenės susitarimai dėl ugdymo kokybės ir kiekvieno mokinio ugdymosi sėkmės**. Pastebėtina, kad progimnazija yra parengusi ir savo dokumentuose užfiksavusi daugumą mokyklos veiklai svarbių susitarimų, tačiau kai kurie susitarimai įgyvendinami tik formaliai ir nėra tapę visų bendru siekiniu. Progimnazija nepakankamai suvokia įsivertinimo svarbą mokyklos pažangai, organizuodama veiklas per menkai naudojami įsivertinimo duomenimis. Beje, ir duomenų pateikimas nėra pakankamai atsakingas, mokytojai, mokiniai, tėvai apklausose pateikdami savo nuomonę nėra kritiškai ir savikritiškai arba nesuvokia kokybę nusakančių požymių. Tai rodo Įsivertinimo ir pažangos anketos, NMVA apklausų duomenys, kur daugumos teiginių (ypač mokytojų) pritarimų vertės yra nepagrįstai aukštos. Stebėdami pamokas, analizuodami mokyklos veiklos dokumentus, kalbėdami su

bendruomenės nariais vertintojai įsitikino, kad toks vertinimas neatitinka realybės. Rizikinga yra ir tai, kad mokinių tėvai pasyviai dalyvauja progimnazijos gyvenime, ypač – jos tobulinime, pvz., Įsivertinimo pažangos anketos duomenimis, iš 220 tėvų, kuriems išdalinti klausimynai apie mokyklos veiklos kokybę, į anketos klausimus atsakė tik 37 tėvai (16,8 proc.), kai tuo tarpu NMVA parengtoje apklausoje dalyvavo per 70 proc. tėvų. Akivaizdu, kad mokykla neišnaudoja visų bendradarbiavimo su tėvais galimybių. Tai patvirtina ir pokalbis su tėvais, kuriame jie teigė, kad negauna informacijos apie mokyklos įsivertinimo rezultatus, priimant sprendimus ir susitarimus retai klausiami jų nuomonės. Pokalbyje dalis tėvų išsakė nepasitenkinimą dėl mokinių skirstymo į grupes pagal 4-os kl. mokymosi rezultatus (tėvams toks sprendimas atrodo abejotinas, be to, jie teigė, kad toks skirstymas turėtų būti aptartas su kiekvieno mokinio tėvu, reikėtų atsižvelgti į tėvų interesus, tai galėtų stiprinti tėvų atsakomybę teikiant pagalbą vaikui mokantis ir pan.). Visi kalbinti tėvai buvo patenkinti sudaryta galimybe aptarti savo vaiko pažangą dalyvaujant individualiuose pokalbiuose su mokytojais, pagalbos mokiniui specialistais, bet turėjo priekaištų dėl pokalbių organizavimo – ilgainiai teko laukti susitikimo su norimu mokytoju, nes susidarė eilės. Svarbu tai, kad tėvai vertintojams išsakė pasiūlymų, kaip eilių būtų galima išvengti (pvz., mokykla iš anksto galėtų gauti informaciją, su kuriais mokytojais, specialistais tėvai norėtų pasikalbėti, ir, remdamasi tuo, sudaryti grafikus, pokalbius organizuoti ne per vieną dieną ir pan.).

Mokykla nepakankamai išnaudoja bendradarbiavimo su kolegomis – gimnazijos mokytojais – galimybes. Pastebėtina, kad gimnazija yra visai šalia progimnazijos, abi ugdymo įstaigos naudojasi ta pačia valgykla. Įvertinus tai, kad pagal kokybės krepšelio skyrimo bendrojo ugdymo mokykloms tvarkos aprašą Ignalinos gimnazija yra išskirta kaip stiprią geros mokyklos požymių raišką turinti mokykla, be to, per 95 proc. progimnazijos mokinių mokymąsi tęsia minėtoje gimnazijoje, todėl bendradarbiavimas, bendrų sprendimų ugdymo klausimais priėmimas būtų naudingas abiem mokykloms, o svarbiausia – palengvintų mokinių adaptaciją gimnazijoje. Kalbant su progimnazijos mokytojais, vadovais paaiškėjo, kad progimnazija dar turi nuoskaudų, likusių po ugdymo įstaigos reorganizavimo į dvi mokyklas, o gimnazija – priekaištų ir kaltinimų progimnazijai dėl mokinių parengimo. Vertintojai konstatuoja, kad abiem švietimo įstaigoms reiktų atsisakyti ambicijų, galvoti apie mokinių poreikius ir interesus.

Progimnazijoje pasigendama broožų, kurie Geros mokyklos koncepcijoje išskiriami kaip vertingi bei pageidaujami, t. y. prasmės, atradimų ir asmens ugdymo(si) sėkmės siekis, **vadovavimasis mokyklos bendruomenės susitarimais**, refleksyvumas (**bendruomenės diskusijos, veiklos apmąstymas, įsivertinimas, jais pagrįsti susitarimai** dėl ateities ir planavimo), įgalinanti lyderystė ir vadyba, pasižyminti **visų mokyklos bendruomenės narių dalyvavimu priimant sprendimus**.

2. Ugdymo organizavimas, remiantis mokymosi paradigma (3.3.).

Akivaizdus rizikos faktorius – ugdymo organizavimas, remiantis mokymosi paradigma. Išorinio vertinimo metu nestebėta nei viena mokymosi paradigmos pamoka, 68 proc. pamokų buvo tradicinės, t. y. jose dominavo mokymas, ne mokymasis: neskatintas mokymosi savivaldumas, stigo dėmesio socialumui mokantis, nepakankamai ugdytos, visai nevertintos bendrosios kompetencijos ir kt. Mokinių gebėjimas išsikelti mokymosi tikslus, atsakomybės už savo mokymąsi stiprinimas, aktyvumo išlaikymas sėkmingiausiai ugdyti 8c kl. kūno kultūros, 5a, 8c kl. technologijų, 8abc, 2b kl. anglų k., 2a kl. muzikos pamokose. Mokymosi uždaviniai formuluoti atsižvelgiant į mokinių galimybes 7abc, 8abc kl. anglų k., 6 kl. dailės, 1a kl. matematikos konsultacijos, 8b kl. chemijos, 1a kl. tikybos, 7a kl. informacinių technologijų pamokose. Aukščiausiai šis aspektas vertintas informacinių technologijų (vertinimo vidurkis – 3), dorinio ugdymo (vidurkis – 2,75), kūno kultūros, (vidurkis – 2,62) pamokose. Sėkmingiausiai mokytis bendradarbiaujant mokiniams sekėsi 5ab, 6ab kl. lietuvių kalbos ir literatūros, 6b kl. geografijos, 8abc kl. anglų k., 3a kl. muzikos, 8b chemijos pamokose. Aukščiausiai šis aspektas vertintas kūno kultūros (vertinimo vidurkis – 3), matematikos (vidurkis – 2,65), dorinio ugdymo, užsienio k, gamtamokslinio ugdymo (vidurkis – 2,5) pamokose. 4c, 5ab, kl. lietuvių kalbos ir literatūros, 6ab kl. etikos, 8abc kl. anglų k., 3a kl. muzikos, 8b kl. chemijos pamokose mokymas vadovaujant mokytojui derintas su savivaldžiu mokymusi. Aukščiausiai šis aspektas vertintas kūno kultūros (vertinimo vidurkis – 3), matematikos (vidurkis – 2,65), dorinio ugdymo, užsienio k, gamtamokslinio ugdymo (vidurkis – 2,5) pamokose.

3. Abipusio grįžtamojo ryšio veiksmingumas, siekiant kiekvieno mokinio pažangos pamokoje (3.5.).

Grįžtamasis ryšys yra viena iš formuojamojo vertinimo strategijų, todėl neinformatyvus, neorientuotas į mokymo(si) problemų sprendimą grįžtamasis ryšys ar tokio ryšio stoka nesudaro galimybių **naudotis vertinimo ir įsivertinimo informacija** ir tai yra pasekmė dar vienam rizikos faktoriui (vertinimo informacijos naudojimas mokymui(si) planuoti) rasti.

4. Vertinimo ir įsivertinimo informacijos naudojimas tikslingam tolimesnio mokymo(si) planavimui (1.2).

Neabejotina, kad nesinaudojant vertinimo informacija prarandama galimybė tikslingai planuoti mokymą(si), todėl vertinimas netenka prasmės ir tikslo. Stebėtose pamokose vertinimo kriterijai su mokiniais aptarti nesistemiškai (kaip tobulintinas aspektas tai išskirta 16 pamokų (23 proc.)), mokiniai formaliai įsivertino arba neskatinti įvertinti savo mokymosi pažangos ir rezultatų, įsitraukti į tolimesnį mokymosi planavimą.

Vertintojai tikisi, kad komandos identifikuotų rizikos veiksnių analizė ir veiklos tobulinimo galimybių numatymas padės progimnazijos bendruomenei susitelkti naujiems ateities iššūkiams. Mokykla turėtų tikslingai panaudoti savo vidaus išteklius bei pasitelkusi išorės pagalbą išdiskutuoti ir aiškiai apibrėžti tolimesnio kelio į geros mokyklos siekį orientyrus, planuodama pokyčius tikslingai remtis įsivertinimo duomenimis, stiprinti ir palaikyti mokytojų atsakomybę, orientuojantis į visybišką kiekvieno mokinio pažangą. Mokyklai reikėtų ne tik planuoti veiklas, įgyvendinti priemones, bet ir stebėti pokyčius, vertinti jų poveikį. Vertintojai linki progimnazijai prasmingų atradimų, drąsių pokyčių bei ambicijų tapti visais aspektais šiuolaikine mokykla, iššūkius paverčiančia galimybėmis.

Pamokos kokybės apibendrinto vertinimo duomenys (pagal mokomuosius dalykus, klases, mokytojų kvalifikacinę kategoriją, mokytojų darbo stažą, mokymo paradigmą bei pamokos aspektus, sietinus su gerai vykdoma bei rizikinga mokyklos veikla) pateikti 1–4 ataskaitos prieduose.

1.3. Mokyklos savininko dėmesys įvardintoms rizikingoms veikloms

Česlovo Kudabos progimnazijos pateiktoje pirminėje ataskaitoje teigiama, kad „*Ignalinos rajono savivaldybės Švietimo ir kultūros skyrius konsultuoja ugdymo proceso tobulinimo ir mokinių pasiekimų gerinimo ir pagalbos mokiniui klausimais*“. Mokyklos savininko informacijoje vertintojams nurodyta, kokios patikros progimnazijoje atliktos, pažymėta, kad po patikrų parengtos veiklos tobulinimo rekomendacijos. Vykdytos patikros (dėl V GK veiklos, interneto svetainės tvarkymo, duomenų apie mokinius, mokyklos aplinką teikimo, specialiosios pedagoginės, psichologinės, socialinės pedagoginės, specialiosios pagalbos mokiniams organizavimo) su vertintojų išskirtais rizikos veiksniais tiesiogiai nėra susijusios, išskyrus patikrą dėl matematinių gebėjimų ugdymo mokykloje, pagal kurios rezultatus parengtos rekomendacijos matematiniams gebėjimams ugdyti. Vertintojai pastebi, kad išskirtiems rizikos veiksniams įveikti progimnazijos savininko pagalba galėtų būti labai veiksminga, ypač konsultavimas ugdymo įstaigos įsivertinimo ir, remiantis jo duomenimis, mokyklos tobulinimo, bendruomenės telkimo klausimais. Rizikos veiksnius, susijusius su ugdymo organizavimo pamokoje kokybe, progimnazijai įveikti padėtų tikslingas mokytojų kvalifikacijos tobulinimas, bendradarbiavimas su tais kitų mokyklų (ypač Ignalinos gimnazijos) mokytojais, kurie turi sėkmingų patirčių savivaldaus mokymosi organizavimo, grįžtamojo ryšio strategijos taikymo, vertinimo informacijos naudojimo mokinių asmeninės pažangos siekiui srityse. Ignalinos rajono savivaldybės Švietimo ir kultūros skyrius galėtų tokį bendradarbiavimą inicijuoti ir skatinti.

1.4. Mokyklos vadovo metinių užduočių kryptingumas ir konkretumas

Progimnazijos direktorei Danutei Jatulei skirtos 4 metinės užduotys.

Pirmoji užduotis – „*Naujų edukacinių erdvių kūrimas*“, tikslas – įgyvendinti projektą „*Edukacinių erdvių kūrimas Ignalinos Česlovo Kudabos progimnazijoje*“, o rezultatų vertinimo rodikliai – „*sukurtos naujos erdvės, įkurti nauji kabinetai, įsigyti nauji baldai, technika, mokymo*

priemonės“. Vertintojai pastebi, kad vertinimo kriterijams stinga konkretumo, aiškumo – vertėtų numatyti, kiek ir kokių erdvių, kabinetų turėtų būti įrengta, kiek, kokių baldų, technikos ir priemonių bus nupirkta.

Antroji užduotis – „*Parengti Ignalinos Česlovo Kudabos progimnazijos strateginį planą 2020–2022 m.*“ Vertintojai atkreipia dėmesį į tai, kad švietimo įstaigos vadovas „**vadovauja** švietimo įstaigos strateginio plano ir metinių veiklos planų, švietimo programų rengimui“ (LR Švietimo įstatymas, 57 punktą). Taigi mokyklos direktorius turėtų inicijuoti strateginio plano rengimą ir vadovauti planavimo procesui.

Trečioji užduotis – „*Švietimo pagalbos efektyvinimas*“, siektini veiklos rezultatai – „*Suteikta psichologinė pagalba mokiniams, mokytojams ir tėvams įgyvendinant projektą „Saugios aplinkos kūrimas II“ ir naujo mokytojo padėjėjo etato steigimas*“. Iš rezultatų vertinimo rodiklių aišku, kad direktorė yra projekto „„ koordinatore, o psichologinę pagalbą progimnazijos bendruomenei, tikėtina, teikia psichologas.

Ketvirtoji užduotis – „*Projekto „Kokybės krepšelis“ įgyvendinimas*“. Šios užduoties siektinas rezultatas – įgyvendinti parengtą ir su savivaldybe bei projekto vykdytojais suderintą mokyklos tobulinimo planą.

Visos direktorei skirtos užduotys orientuotos į veiklų planavimą ir koordinavimą, tiesiogiai su vertintojų išskirtais rizikos veiksniais nėra susiję, tačiau neabejotinai gali turėti įtakos mokinių savijautai ir geresniems jų pasiekimams. Kaip bus vertinamas atliktų užduočių poveikis mokyklos ir mokinių pažangai, vertinimo kriterijais neregamentuota. Metinės direktorės užduotys nėra orientuotos į Geros mokyklos koncepcijos – šiuolaikinės mokyklos raidos orientyro – nuostatas (pvz., „*mokyklos vizija ir strategija kuriama visos mokyklos bendruomenės*“, gera mokykla „*savo veikloje vadovaujasi mokyklos bendruomenės susitarimais*“ ir pan.). Vertintojų komanda pastebi, kad Česlovo Kudabos progimnazijos vertinimo duomenys pagrindžia bendruomenės susitarimų dėl mokyklos tobulinimo stoka, ugdymo organizavimo pamokoje kokybę.

2. KAIP MOKYKLA STEBI IR ĮSIVERTINA SAVO PAŽANGĄ?

Progimnazijos įsivertinimą organizuoja, vykdo, išvadas formuluoja ir rekomendacijas rašo įsivertinimo grupė. Šiais metais vertinimui tema – raktinė frazė „Mokymosi džiaugsmas“ – pasiūlė direktoriaus pavaduotoja ugdymui, kuri vadovauja įsivertinimo grupei. Mokyklos Įsivertinimo ir pažangos anketoje (2017–2018 m. m.) viena iš žemiausių verčių (2,3 iš 4) įvertintas „Diferencijavimas, individualizavimas ir suasmeninimas“. Šis aspektas neabejotinai sietinas su mokymosi sėkme ir džiaugsmu, tačiau progimnazija neformuoja „probleminių rodiklių krepšelio“, o tai sudarytų galimybių integraliau, optimaliau vertinti veiklą, nustatyti priežasčių ir pasekmių ryšius.

Vadovaujančios vertintojos pirmojo vizito progimnazijoje metu grupės nariai teigė, kad rengia klausimynus (naudojasi iqesonline.lt platforma), tačiau nėra parengę detaliojo rodiklio aprašo (veiklos kokybės iliustracijos), taigi nėra susitarę dėl konkretaus rodiklio turinio ir raiškos požymių bei siektino rezultato šiuo aspektu kokybės (detaliųjų rodiklių aprašymo įsivertinimo grupė nerengė ir 2016–2017 m. m.). Pagirtina, kad iki išorinio vertinimo pradžios įsivertinimo grupės iniciatyva detaliojo rodiklio aprašas parengtas, dalis jame nurodytų siektinos kokybės požymių yra aiškūs, pamatuojami, todėl, tikėtina, kad įsivertinimo procesas bus vykdomas tikslingiau ir turės didesnę poveikį mokyklos tobulinimui.

Progimnazijos bendruomenė (mokytojai, mokiniai, mokinių tėvai) įsivertinime dalyvauja kaip respondentai (pildo klausimynus). Įsivertinimo duomenų rinkimui dažniausiai naudojamas anketavimas, tačiau Įsivertinimo pažangos anketos (2017–2018 m. m.) duomenimis, apklausoje dalyvavo tik 16,8 proc. tėvų. Tokiam mažam tėvų aktyvumui įtakos galėjo turėti tai, kad grįžtamąjį ryšį apie įsivertinimo rezultatus gauna tik pedagogai (įsivertinimo rezultatai mokyklos interneto svetainėje, progimnazijos erdvėse nėra skelbiami), be to, dažnas klausimynų pildymas tampa formalumu. Vykdamt giluminį įsivertinimą progimnazijai rekomenduotina naudoti įvairius duomenų rinkimo šaltinius, taikyti skirtingus metodus ir būdus, naudotis įsivertinimo duomenimis įstaigos tobulinimui, mokinių pasiekimų gerinimui. Progimnazija beveik nesinaudoja grįžtamuoju ryšiu – neanalizuoja, kiek praktiškai taikomos rekomendacijos, kaip tai keičia ugdymo(si) kokybę. Tai rodo

2017–2018 m. m. progimnazijos Įsivertinimo pažangos anketa, kurioje įsivertinimo poveikis dažniausiai apibūdinamas abstrakčiai: „daugiau atsižvelgiama“, „skatinama prisiimti atsakomybę už savo mokymąsi“, „stengiamasi aktyvinti mokinių bendradarbiavimą“, „skatinama prisiimti atsakomybę už savo mokymąsi“, „stengiamasi aktyvinti mokinių bendradarbiavimą“, „mokiniai labiau suvokia mokymosi svarbą, pastebi mokytojų pagalbą“ ir pan. Pirminio vizito metu kalbantis su įsivertinimo grupės nariais nepavyko išsiaiškinti nei vieno konkretaus veiklos pokyčio, sietino su progimnazijos įsivertinimu.

Darytina išvada, kad įsivertinimas nėra integrali mokyklos veiklos dalis, jo rezultatai neturi reikšmingos įtakos ugdymo proceso kokybei, asmeninei mokinių pažangai ir geresniems pasiekimams.

3. VERTINAMŲ SRIČIŲ APRAŠYMAS

Mokinių pasiekiami rezultatai

Rodiklis	Vertinimo lygis	Vertinimo pagrindimas, apibendrinimas
1.1. Asmenybės tapsmas	2	<p>Asmenybės tapsmo vertinimas patenkinamai grindžiamas šiais duomenimis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dauguma progimnazijos mokinių geba bendradarbiauti dalyvaudami įvairiose mokyklos organizuojamose veiklose, yra skatinami rinktis sveiką gyvenimo būdą; • teigiamos įtakos mokinių asmenybės tapsmui turi estetiška mokyklos aplinka, erdvėse iškabinti standai, kuriuose deklaruojamos vertybinės nuostatos, bei ritmiškas ugdymo organizavimas; • prieš išorinį rizikos vertinimą NMVA atliktos apklausos duomenimis, mokinių pritarimas teiginiui „Man kartais sunku sutarti su kai kuriais mokiniais, mokytojais“ įvertintas viena žemiausių verčių (2,7) dalis mokinių, minėtoje apklausoje išsakydami savo nuomonę apie mokyklą, pasakojo savo patirtų patyčių atvejų; • nepakankamą dėmesį asmenybės tapsmo skatinimui rodo ir mokyklos įsivertinimo duomenys (2017–2018 m. m): prie žemiausių verčių mokytojai priskiria teiginį „Mokinių profesinis informavimas ir orientavimas“, tėvai – teiginius „Progimnazijoje dėmesio pakankamai skiriama mokinių pasitikėjimo savo jėgomis skatinimui“, „Progimnazijoje dėmesio pakankamai skiriama bendravimo normų tarpusavyje ir su suaugusiais įtvirtinimui“, mokiniai – „Aš domiuosi politiniais, kultūriniais įvykiais (koncertais, parodomis, teatro premjeromis ir pan.)“, mokytojai – „Nuostatos prisiimti atsakomybę už savo veiksmus ugdymui“, „Progimnazijoje yra veiksminga mokinių skatinimo sistema“; • progimnazijos Mokinių elgesio, skatinimo ir drausminimo tvarkos apraše skatintinas elgesys nesiejamas su progimnazijos deklaruojamomis vertybėmis, neaiškūs, nekonkretūs netoleruotino elgesio drausminimo būdai; • išorinio vertinimo metu pokalbiuose su mokiniais, mokytojais, tėvais nustatyta, kad progimnazijos bendruomenė nėra susitarusi dėl asmenybės tapsmo pokyčių planavimo, stebėjimo, vertinimo ir fiksavimo.
1.2. Mokinio pasiekimai ir pažanga	2	<p>Geri mokinių laimėjimai, pasiekimai rajoniniuose konkursuose, olimpiadose neformaliojo švietimo bei projektinėje veikloje yra gerai vertinama mokyklos veikla.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Progimnazijos mokiniai dalyvauja neformaliojo švietimo (toliau – NŠ) veiklose. 34,2 proc. mokinių lanko po 1 būrelį, 17,4 proc. mokinių

	<p>– kelis būrelius. Dauguma tėvų teigia, kad mokykloje yra daug įdomių būrelių, renginių, kitų veiklų ir mano, kad vaikai daug laiko praleidžia turiningai. Dauguma mokinių pritaria šiems teiginiams. Vizito metu stebėtose NŠ veiklose fiksuotas geras lankomumas, organizuotos kokybiškos, mokiniams įdomios ir patrauklios, į bendrųjų kompetencijų ugdymą orientuotos veiklos.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Progimnazijos mokiniai dalyvauja įvairių dalykų olimpiadose, konkursuose ir kt. renginiuose. Mokyklos interneto svetainėje informuojama apie mokykloje vykstančias dalykų olimpiadas, konkursus, skelbiami jų nugalėtojai. Dalis progimnazijos mokinių dalyvauja šalies ir tarptautiniuose renginiuose – tautinių šokių kolektyvas „Dringelė“ dalyvauja respublikinėse dainų ir šokių šventėse, vokalinis ansamblis „Pumpurėliai“ yra respublikinių ir tarptautinių konkursų laureatas. • Mokyklos savininką – Ignalinos rajono savivaldybės administracijos Švietimo ir kultūros skyrių tenkina šios mokyklos mokinių dalyvavimo rajoninėse olimpiadose, konkursuose ir kituose renginiuose rezultatai. Savininko informacijoje vertintojams teigiama, kad 2018 m. 1–3 vietų laimėtojų dalis yra didžiausia rajone. Tačiau vertinant tai, kad mokyklos konkurencingumas rajone nėra didelis, (mokykla mokinių skaičiumi didžiausia rajone), akivaizdu, kad ir laimėtojų procentas didesnis. • Mokiniai dalyvauja akcijose, projektuose: socialiniuose („Paauglystės kryžkelės“, „Kuriame saugesnę mokyklą“), mokomuosiuose („Simetrija matematikoje, gamtoje, lietuvių liaudies ornamentuose“, lietuvių kalbos, technologijų ir biologijos „Lietuvai 100 žiedų“), bendruomenės (lietuvių kalbos, technologijų ir biologijos projektas „Kai aš pas močiutę buvau“ su Ignalinos rajono mokyklomis, „Sveikame kūne – sveika siela“ su Ignalinos visuomenės sveikatos biuru), tarptautiniuose (Erasmus + programos strateginių mokyklų partnerystės projektas „Keturi regionai – viena Europa“) ir kt. • Mokyklos stiprybė – gebėjimas dirbti su gabesniais, turinčiais aiškų interesą tam tikrai veiklai, stiprią motyvaciją mokiniams, kurių pasiekimai ir laimėjimai yra matomi, pripažįstami ir skatinami, silpnesnių gebėjimų mokinių įsitraukimas į NŠ, projektines veiklas pasyvesnis, jų pasiekimai nėra tokie akivaizdūs. <p>Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinamas patenkinamai grindžiamas šiais duomenimis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dalis mokinių turi bendrųjų ir dalykinių kompetencijų visumą. Stebėtose NŠ veiklose dauguma mokinių turėjo komunikavimo, bendradarbiavimo, socialumo kompetencijų, ugdytos ir plėtotos pažinimo, kūrybingumo, iniciatyvumo kompetencijos, tačiau stebėtose dalykų pamokose šios kompetencijos ugdytos tik iš dalies. • Dalis mokytojų pamokose kūrė bendradarbiavimą skatinančią aplinką, organizavo darbą grupėse, porose, tačiau aptariant pasiekimus ir pažangą, dažniausiai remtasi gabesniais, aktyvesniais mokiniams. Pasyvesni likdavo nepaklausti arba buvo akivaizdu, kad mokiniai neturi pakankamai reflektavimo, komunikavimo įgūdžių. • Daugumoje stebėtų pamokų (apie 70 proc.) ugdymas organizuotas orientuojantis į dalykinių kompetencijų ugdymą ir tobulinimą. • Mokyklos savininkas vertintojams pateiktoje informacijoje džiaugiasi progimnazijos mokinių mokymosi pasiekimais, teigia, kad
--	---

	<p>2018 m. 1–8 klasių mokiniai, lyginant su kitomis rajono mokyklomis, pagal mokymosi rezultatus pasiekė geriausių rezultatų, tačiau Nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimo duomenys rodo, kad lyginant tų pačių mokinių pasiekimus (2016 m. 4 kl. ir 2018 m. 6 kl.) pastebima, kad padaugėjo mokinių, nepasiekusių rašymo įgūdžių patenkinamo lygio; lyginant 2016 m. (6 kl.) ir 2018 m. (8 kl.) pasiekimus nustatyta, kad padidėjo mokinių, kurių skaitymo ir rašymo įgūdžiai žemesni nei patenkinami.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Numatydami tolimesnius ugdymo(si) uždavinius, mokytojai tik iš dalies remiasi mokinių pasiekimais, turimomis žiniomis ir kompetencijomis. Mokykloje nėra aiškių susitarimų, kaip bus stebimas, vertinamas ir fiksuojamas turimų / įgytų kompetencijų lygis. Pokalbiuose mokytojai, Metodinės tarybos nariai negalėjo įvardinti, koks pažangos stebėjimo lapų poveikis mokinių pažangai ir kokia nauda mokytojams planuojant veiklas. • Stebėtose pamokose aspekto „Individualūs mokinių pasiekimai ir pastangos“ vertinimo vidurkis – 2,1 (iš 4). Tik 3-ose (4,2 proc.) pamokose šis aspektas akcentuotas kaip stiprusis. • Daliniai mokymosi rezultatai pamokose stebėti ir aptarti patenkinamai: vertinimo vidurkis – 2,1. Pavienėse pamokose buvo mokinių, kurie nesuprato aiškinimo, bet mokytojai negrįžo prie nesuprastų dalykų, skubėjo išdėstyti pamokos temą. • Pamokos pabaigoje aptariant pasiektus rezultatus, retai grįžta prie pamokos uždavinio, remiantis jame nurodytais kriterijais vertinti pasiekimai ir pažanga. Šio aspekto vertinimo vidurkis – 2. Net 12-oje stebėtų pamokų (17 proc.) tai fiksuota kaip tobulintinas pamokos aspektas. • Pamokos aspekto „Mokiniai apibendrina išmoktą medžiagą ir mokymosi rezultatus, numato veiklos siekius, gaires“ vertinimo vidurkis – 1,9. Šis aspektas net 18 proc. stebėtų pamokų fiksuotas kaip tobulintinas. <p><i>Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia teigti, jog vertinimo ir įsivertinimo informacijos naudojimas tikslingam tolimesnio mokymo/si planavimui yra rizikinga mokyklos veikla.</i></p>
--	--

Srities išvados

1. Geros mokyklos koncepcijoje teigiama, kad „pagrindiniai ir pageidaujami mokyklos veiklos rezultatai – mokinių asmenybės branda, individualias galimybes atitinkantys ugdymo(si) pasiekimai ir nuolatinė ugdymo(si) pažanga“. Progimnazijoje sudarytos sąlygos mokinių asmenybės tapsmui, tačiau neskiriamas dėmesys asmenybės tapsmo stebėjimui, pokyčių šioje srityje vertinimui ir pažangos planavimui.

2. Progimnazijos mokinių mokymosi rezultatai patenkinami: mokykloje nepakankamai veiksmingai analizuojami mokinių mokymosi pasiekimai ir daroma pažanga, vertinimo rezultatai menkai naudojami planuojant tolimesnį ugdymo(si) procesą. Pamokose retai aptariama ir vertinama individuali kiekvieno mokinio pažanga ir pasiekimai, mokiniams nesudaromos galimybės įsivertinti asmeninius pasiekimų rezultatus lyginant su iškeltu pamokos uždaviniu, reflektuoti ir aptarti mokymąsi, sėkmių / nesėkmių priežastis bei nusimatyti tolimesnio mokymosi gaires. Laiku nesuteiktas ar neveiksmingai teikiamas grįžtamasis ryšys menkina galimybes laiku pastebėti spragas ir imtis priemonių jas įveikti. Mokinių pasiekimų ir pažangos stebėjimą, vertinimą ir įsivertinimą pamokoje vertintojai akcentuoja kaip didelę riziką, nes su mokymosi sėkme pamokoje tiesiogiai susiję mokinių pasiekimai mokymo(si) etapo pabaigoje

3. Geri mokinių pasiekimai olimpiadose, konkursuose, neformaliojo švietimo bei projektinėje veikloje leidžia daryti išvadą, kad mokiniai gali pasiekti gerų rezultatų, kai palaikoma ir skatinama jų motyvacija, sudaromos galimybės mokytis pagal gebėjimus ir poreikius bei siekti aiškaus, pamatuojamo rezultato.

Rekomendacijos

Administracijai

1. Organizuoti visybišką mokinių pasiekimų ir pažangos aptarimą kartu su mokytojais; periodiškai analizuoti, aptarti mokinių mokymosi sėkmę, pažangos didinimo galimybes su tėvais (globėjais, rūpintojais).
2. Inicijuoti Individualios pažangos stebėjimo ir fiksavimo tvarkos aprašo tobulinimą.

Metodinei tarybai

Numatytų konkrečias priemones mokinių pasiekimams gerinti, vykdyti numatytų priemonių stebėseną, analizę ir vertinti veiksmingumą.

Mokytojams

1. Planuojant pamokas, numatyti pakankamai laiko daliniams mokymosi rezultatams ir išmokimo lygiui aptarti.
2. Apibendrinant pamoką sugrįžti prie pamokos uždavinio, įgalinti mokinius įsivertinti asmeninius pasiekimus ir pažangą lyginant su pamokos uždavinyje numatytais išmokimo kriterijais.
3. Skatinti mokinius reflektuoti ir apibendrinti savo mokymąsi bei remiantis įsivertinimo informacija planuoti tolimesnio mokymosi siekius.

Pagalba mokiniui

Rodiklis	Vertinimo lygis	Vertinimo pagrindimas, <i>apibendrinimas</i>
2.1. Orientavimasis į mokinio asmenybės tapsmą	2	<p>Orientavimosi į mokinio asmenybės tapsmą vertinimas patenkinamai grindžiamas šiais duomenimis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mokyklos pirminėje informacijoje teigiama, kad mokiniai mokomi pažinti savo polinkius, gabumus, interesus, mokomi spręsti problemas, bendrauti, bendradarbiauti, skiriamas dėmesys jų emocinei būsenai, tačiau pokalbiuose su progimnazijos Metodine taryba, mokytojais, VGK išsiaiškinta, kad nėra bendrų susitarimų, kaip tai daroma, kaip ugdant panaudojami gauti duomenys apie mokinių gabumus ir polinkius; • progimnazijoje vykdomi pirmokų, penktokų, naujai atvykusių mokinių adaptacijos tyrimai, tačiau informacijos, kaip remiantis gautais duomenimis sudaromos sąlygos mokiniams atpažinti savo gabumus, įsivertinti asmeninę kompetenciją, progimnazija neturi; • nors NVMA atliktų apklausų duomenimis, teiginio „<i>Mano gabumas ir polinkius žino mano mokytojai</i>“ mokinių įvertinimas – 3,2 (iš 4), tačiau aspekto „<i>Mokiniams rodomi įvairūs mokymosi įprasminimo būdai</i>“ stebėtose pamokose vertinimo vidurkis tik – 2,4 (iš 4), rodiklis „<i>Orientavimasis į mokinio asmenybės tapsmą</i>“ kaip stiprusis pamokos aspektas išskirtas tik 2 (2,8 proc.) pamokose; • progimnazijos 2017–2019 metų strateginio plano tikslas – „<i>Kurti patrauklią ir saugią mokymosi aplinką, kurioje būtų teikiamos žinios, ugdomi įgūdžiai, padėsiantys sėkmingai integruotis į visuomenę ir kuriant gyvenimo sėkmę</i>“, tačiau

		<p>vertintojų kalbinti mokiniai teigė, kad dėl savo ateities planavimo dažniausiai tariausi su tėvais ir draugais, su kuo apie tai galėtų pasikalbėti mokykloje, kur apie tolimesnio mokymosi galimybes galėtų rasti informacijos, mokiniai nežinojo (pokalbiuose su Metodine taryba, mokytojais teigta, kad prieš išorinį vertinimą karjeros ugdymui kampelis įrengtas bibliotekoje);</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2017–2018 m. m. progimnazijos Įsivertinimo pažangos anketos duomenys rodo, kad dalis mokinių (pritarimo teiginiams vertė – 2,8), ir tėvų (pritarimo teiginiams vertė – 3) mano, kad gauna pakankamai informacijos apie tolimesnio mokymosi ir karjeros galimybes, tačiau NVMA apklausų duomenimis, mokinių pritarimo teiginiai „Mes dažnai aptariame, kaip pamokose įgytos žinios mums padeda gyvenime, planuojant karjerą“ priskirta viena iš 5 žemiausių verčių (2,6). <p><i>Apibendrinant išdėstytus faktus, darytina išvada, kad progimnazijos orientavimasis į mokinių asmenybės tapumą neišskirtinis.</i></p>
2.2. Orientavimasis į mokinio poreikius	2	<p>Sprendimas orientavimasi į mokinio poreikius vertinti patenkinamai vertintojų komandos priimtas remiantis nurodytais faktais ir įžvalgomis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mokykloje taikomas išorinis diferencijavimas – nuo 5 klasės lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos ir anglų kalbos mokiniai mokomi srautais. Į srautus mokiniai grupuojami pagal praėjusių mokslo metų pasiekimų rezultatus: vienoje grupėje mokomi mokiniai, kurių pasiekimai orientuoti į aukštesnį lygį, kitoje – į pagrindinį ir patenkinamą lygį. Pastebėtina, kad dėl mokinių priskyrimo grupėms sprendimus priima pedagogai. Dalis vertintojų kalbintų tėvų, kurių vaikai mokosi pagrindinio ir patenkinamo lygio grupėje, išreiškė nepasitenkinimą, kad dėl jų vaiko priskyrimo šiai grupei su jais mokykla nesitarė, nesvarstytos galimybės, kokios pagalbos reikėtų mokiniui, kad jo pasiekimai gerėtų, kaip siekiant asmeninės pažangos galėtų talkinti tėvai. Progimnazijos vadovės vertintojams teigė, kad atsisakyti trijų grupių (aukštesniojo, pagrindinio ir patenkinamo lygio) formavimo praktikos nuspręsta dėl netolygaus mokinių skaičiaus pagrindinio ir patenkinamo lygmens grupėse. Vertintojai pastebi, kad progimnazijai vertėtų pasvarstyti, ar tikslinga į grupes mokinius skirstyti nuo 5 klasės – perėjimas į dalykinę sistemą mokiniams ir taip yra nemenkas iššūkis, be to, pasikeitus ugdymo programoms, mokytojams ir kt., gali kisti ir mokymosi motyvacija, mokymosi interesai ir poreikiai; • skirtingų grupių ilgalaikiai ugdymo planai iš esmės nesiskiria, ugdymo praktika skiriasi turinio apimtimi, mokymo(si) tempu ir užduočių sudėtingumu. Mokymo(si) metodai, būdai, strategijos, pagalbos teikimo principai skirtingų gebėjimų mokiniams pamokose nediferencijuojami. • pagirtina, kad mokiniai turi realių galimybių keisti grupes ir tokiomis galimybėmis pavieniai mokiniai pasinaudoja, tačiau progimnazija dar nėra numačiusi, kaip išlyginti pereinančių į aukštesniojo pasiekimų lygio grupę mokinių mokymosi skirtumus, kokia pagalba šiems mokiniams turi būti teikiama. Iš dalies įveikti mokymosi skirtumus padedama konsultacijose

		<p>(vertintojai stebėjo keturias konsultacijas, kuriose sudarytos sąlygos mokiniams spręsti savo mokymosi problemas);</p> <ul style="list-style-type: none"> • patikimų duomenų, koki poveikį mokinių asmeninei pažangai daro diferencijuotas mokymas progimnazija nepateikė; • pamokų stebėjimo protokolų duomenys rodo, kad 14,7 proc. pamokų orientavimasis į mokinių poreikius išskirtas kaip stiprusis aspektas, tačiau tokius vertintojų sprendimus pagrindžiančių teiginių turinyje akcentuota teigiama mokytojų praktika ugdymo medžiagą sieti su mokinių gyvenimo (ne mokymosi) patirtimi. • 9,8 proc. stebėtų pamokų su diferencijavimu, individualizavimu ir suasmeninimu susijusi veikla išskirta kaip tobulintina: šiose pamokose mokiniams itin stigo veiksmingos pagalbos, informatyvaus, į asmeninę pažangą nukreipto grįžtamojo ryšio; • paveikių ir tikslingų suasmeninto mokymo/si pavyzdžių stebėtose pamokose nefiksuota.
2.3. Mokyklos bendruomenės susitarimai dėl kiekvieno mokinio ugdymosi sėkmės	2	<p>Mokyklos bendruomenės susitarimai dėl kiekvieno mokinio ugdymosi sėkmės vertinami kaip rizikinga veikla. Toks vertintojų sprendimas grindžiamas šiais duomenimis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nors NMVA atliktoje apklausoje mokytojų pritarimas teiginiui „<i>Mokykloje retai vyksta bendri aptarimai, diskusijos apie mokinių mokymosi pasiekimus ir pažangą</i>“ įvertintas žemiausia verte – 1,7, progimnazijos pedagoginė bendruomenė skiria dėmesį mokymosi pasiekimų gerinimui: mokinių pasiekimų rezultatai aptariami metodinėse grupėse, V GK, Mokytojų tarybos posėdžiuose, ieškoma būdų, kurie padėtų mokiniams patirti didesnę mokymosi sėkmę (pvz., pradinių klasių mokytojai stiprindami mokinių skaitymo gebėjimus sistemingai taiko garsinį skaitymą, lietuvių kalbos ir literatūros mokytojai siekdami tvirtesnių mokinių raštingumo gebėjimų diktuoja mokiniams žodinius diktantus ir pan.), organizuojamos konsultacijos mokymosi sunkumams įveikti, tačiau taikomos priemonės, užduotys neindividualizuojamos, nesuasmeninamos pagal konkrečias skirtingų mokinių mokymosi spragas, netiriamas pasiekimų gerinimo būdų veiksmingumas kiekvieno mokinio asmeninei pažangai, mokykla nepakankamai orientuojasi į bendrųjų kompetencijų (ypač mokėjimo mokytis), mokymosi savivaldumo, asmenybės tapsmo poveikį gerinant pasiekimus; • nesistemingai stebimi mokinių pasiekimai ir pažanga pamokoje (20 proc. pamokų tai fiksuojama kaip tobulintinas aspektas). • progimnazija yra parengusi dokumentus, reglamentuojančius mokinių pasiekimų, asmeninės pažangos vertinimą, tačiau jiems dar stinga konkretumo ir aiškumo: Mokinių individualios pažangos stebėjimo ir fiksavimo tvarkos aprašo uždaviniai – „<i>padėti mokiniui pažinti save, suprasti savo stipriąsias ir silpnąsias puses, įvertinti savo pasiekimų lygmenį, kelti mokymosi tikslus, informuoti apie mokinio mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą</i>“, tačiau iš pokalbių su Metodine taryba, mokytojais, individualios mokinio pažangos aplankų analizės pastebėta, kad progimnazija neturi aiškių susitarimų dėl asmeninės mokymosi, asmenybės tapsmo, bendrųjų kompetencijų pažangos stebėjimo, fiksavimo ir vertinimo;

	<ul style="list-style-type: none"> • progimnazijos dokumentuose fiksuotiems susitarimams ir sprendimams stinga tikslumo, priešasčių ir pasekmių ryšio suvokimo, pvz.: Individualios pažangos stebėjimo ir fiksavimo tvarkos apraše skyrių pavadinimai nepakankamai susieti su juose išdėstytu turiniu, teiginiuose fiksuotose nuostatoms stinga konkretumo, pagrįstumo, šiame ir kitų tvarkų aprašuose akcentuojamas problemų svarstymas, aptarimas (neaiškus tokių svarstymų ar aptarimų poveikis), o ne sprendimo būdai; • progimnazijos 2017–2019 metų strateginio, 2018–2019 mokslo metų veiklos planų tiksluose numatyta „<i>siekti kokybiško ugdymo(si) ir kiekvieno mokinio pažangos</i>“, misijoje – „<i>siekti ugdymo ir ugdymo(si) kokybės</i>“, tačiau kokiais konkrečiais būdais, koku nuoseklumu to bus planingai siekiama – neaišku; bendruomenė nėra dėl to susitarusi. NMVA parengtame klausimyne tėvų pritarimas teiginiui „<i>Su manimi tariamasi dėl mokyklos ugdymo plano įgyvendinimo</i>“ vertė – tik 2,3; • progimnazijos bendruomenės, mokinių tėvų ir socialinių partnerių informavimo, bendravimo ir bendradarbiavimo tvarkos apraše vienas iš uždavinių yra aktyvinti mokinių tėvų dalyvavimą progimnazijos savivaldoje, tačiau pirminio vizito metu paaiškėjo, kad Progimnazijos tarybos narių – tėvų veikla dažniausiai apsiriboja susipažinimu su dokumentais ir pritarimu jiems. Prieš išorinį rizikos vertinimą NMVA atliktos apklausos duomenimis, tėvų pritarimas teiginiams „<i>Man svarbu tobulinti mokyklos veiklą – aš bendradarbiauju su mokyklos tėvų savivaldos atstovais</i>“, „<i>Mokyklos bendruomenės nariai atsakingai dalyvauja įgyvendindami išsikeltus mokyklos tikslus ir uždavinius</i>“ priskirtos vienos iš žemiausių verčių. <p style="text-align: center;"><i>Progimnazija dar nepakankami pasinaudoja galimybe organizuojant įsivertinimą telkti visą bendruomenę (mokytojus, mokinius, tėvus) mokyklos tobulinimui (apie tai plačiau – skyriuje „Kaip mokykla stebi ir įsivertina savo pažangą?“).</i></p>
--	--

Srities išvados

1. Progimnazijoje sudaromos neblogos sąlygos mokiniams pažinti savo gabumus ir polinkius, tačiau reikėtų didesnę dėmesį skirti karjeros planavimui. Tuo aktyviai turėtų užsiimti jau sudaryta 3 pedagogų darbo grupė (kalbinti mokiniai nežinojo apie tokios grupės veiklą).

2. Sveikintinos mokyklos progimnazijos vadovų, mokytojų pastangos organizuojant mokymą(si) atsižvelgti į mokinių skirtybes. Mokinių skirstymą į grupes pagal pasiekimų rezultatus teigiamai vertina ir mokyklos savininkas – Ignalinos r. savivaldybės administracijos Švietimo ir kultūros skyrius. Vertintojai atkreipia dėmesį į tai, kad kol kas skirstymas į grupes pagal mokinių gebėjimus labiau orientuotas į mokytojų (homogeninę grupę mokyti paprasčiau) ir gabesnių mokinių interesus. Remdamiesi dalies tėvų ir mokinių nuomone, darome išvadą, kad mokinių skirstymas pagal 4 klasės baigimo mokymosi rezultatus kelia mokinių segregavimo grėsmę. Siekdama išvengti nepageidaujamų pasekmių, mokykla turėtų aptarti mokinio priskyrimą grupei su jo tėvais (globėjais, rūpintojais), dėl ankstyvojo mokyklinio amžiaus mokinių skirstymo tikslingumo pasitarti su pagalbos vaikui specialistais, išnaudoti diferencijuoto ugdymo galimybes parenkant tinkamas skirtingų mokinių ugdymo strategijas, susitarti dėl pagalbos teikimo mokiniams, pereinantiems į aukštesniojo pasiekimų lygio grupę.

3. Progimnazija yra fiksavusi reikiamus susitarimus, tačiau parengtų dokumentų kokybė aiškumo, tikslingumo, praktinio pritaikymo požiūriu yra tobulintina. Dialogo ir susitarimų kultūra

nepakankami grindžiama visų bendruomenės narių (ypač – tėvų ir mokinių) įsitraukimu, atsakomybės už veiklos rezultatus prisiėmimu, pasidalytą lyderyste. Pastebėtina, kad priimant susitarimus reikėtų numatyti jų poveikį mokinių pasiekimams ir pažangai, realizuojant susitartas priemones stebėti susitarimų laikymąsi, vertinti veiklos veiksmingumą mokyklos tobulinimui.

4. Aukšta pedagogų kvalifikacija, geri mokinių laimėjimai, pasiekimai rajoniniuose konkursuose, olimpiadose neformaliojo švietimo bei projektinėje veikloje, ugdymui(si) palankūs mokytojų tarpusavio, mokytojų ir mokinių santykiai leidžia daryti išvadą, kad bendruomenė gali susitelkti bendram progimnazijos tobulinimui.

Rekomendacijos

Progimnazijos veiklos įsivertinimo grupei

1. Siekiant, kad įsivertinimas taptų integrali progimnazijos veiklos dalis, į mokyklos įsivertinimo, tobulinimo procesus įtraukus visus bendruomenės narius, savivaldos organizacijas.
2. Inicijuoti detalių tiriamų rodiklių aprašymų (ilustracijų) parengimą, t.y. susitarimą dėl visai bendruomenei priimtinos veiklos kokybės siekio.
3. Analizuoti, kokį poveikį mokyklos tobulinimui daro taikomos tobulinimo priemonės.

Metodinei tarybai

1. Telkti pedagogų bendruomenę ugdymo kokybės tobulinimui: diskusijoms ir aiškiems, konkretiems susitarimams paveikaus asmeninės mokinių pažangos, pasiekimų vertinimo, motyvacijos stiprinimo, diferencijuoto ugdymo, suasmeninto ir savivaldaus mokymo(si) bei kitais ugdymo organizavimo klausimais.
2. Stiprinti kolegialų grįžtamąjį ryšį: organizuoti mokytojų bendradarbiavimą (pvz., tikslingai lankantis kolegų pamokose, planingai integruojant ugdymo turinį ir kt.), patirties skaidą (pvz., susitariant, kaip konkrečiai pamokose bus taikomi kvalifikacijos tobulinimo renginiuose įgytos žinios ir gebėjimai, kokia kolegų patirtimi, stebėta atvirose pamokose, pasinaudojama ir kt.), refleksijas ir diskusijas apie dėl bendrų susitarimų koregavimo.
3. Organizuoti būrimąsi į savianalizės grupes, kuriuose dirbtų mokytojai, turintys tokius pačius tobulėjimo tikslus arba susiduriantys su panašiomis problemomis.
4. Priimti aiškius susitarimus dėl kiekvieno mokytojo indėlio į mokinių pasiekimais ir pažangą, įsivertinimo bei tobulinimosi, mokantis vieniems iš kitų, planavimo.

Mokyklos vadovams

1. Stiprinti lyderystę, dialogo ir susitarimų kultūrą, įtraukiant progimnazijos bendruomenės narių dalyvavimą priimant sprendimus. savivaldos organizacijų veiklą organizuoti kryptingai remiantis susitartais prioritetais.
2. Progimnazijos tobulinimą grįsti įsivertinimo duomenimis, orientuojantis į mokinių pasiekimų gerinimą.

Ugdymo įstaigos savininkui

1. Vadovo metiniame plane numatyti užduotis, tiesiogiai susijusias su mokinių pažangos ir pasiekimų gerinimu.
2. Tarpininkauti rengiant ir įgyvendinant Ignalinos gimnazijos ir Česlovo Kudabos progimnazijos bendradarbiavimo modelį, kuris padėtų mokiniams geriau integruotis pereinant iš vienos mokymosi įstaigos į kitą, skatinti abiejų ugdymo įstaigų pedagogų kolegialų bendradarbiavimą.

Ugdymo(si) procesas

Rodiklis	Vertinimo lygis	Vertinimo pagrindimas, <i>apibendrinimas</i>
3.1. Ugdymo(si) planavimas	2	Ugdymo(si) planavimo vertinamas vidutiniškai grindžiamas šiais duomenimis:

		<ul style="list-style-type: none"> • stebėtų pamokų tikslai iš dalies derinti su kompetencijų ir mokinių asmenybės ugdymu; pamokų kortelėse mokytojai nurodė, kokias mokinių kompetencijas ir kokiais būdais ugdys pamokoje, tačiau faktiškai didžiausias dėmesys skirtas dalykinių kompetencijų ugdymui; • dalis mokytojų, planuodami pamokas numatė kurti bendradarbiavimą ir komunikavimą skatinančią aplinką, organizuoti darbą grupėse, porose, skyrė užduotis, kurios ugdė mokinių socialines, bendravimo kompetencijas, skatino komunikuoti – šių mokytojų pamokose mokiniai sėkmingai mokėsi ir ugdėsi kompetencijas, tačiau dalyje stebėtų pamokų mokytojai tik patenkinamai suplanavo mokinių poreikius ir galimybes atitinkančias veiklas ir užduotis. Pamokos aspekto „<i>Keldami ugdymo(si) tikslus, mokytojai atsižvelgia į mokinių patirtį, mokyklos veiklos kontekstą</i>“ vertinimo vidurkis – 2,3. Tik 7 (9,8 proc.) pamokos šiuo aspektu vertintos gerai (3 lygis), o 3 pamokose (4,2 proc.) šis aspektas išryškintas kaip stiprusis. • pamokos aspekto „<i>Mokymosi uždaviniai atliepia skirtingas mokymosi galimybes</i>“ vertinimo vidurkis – 2,3, 7-iose pamokose šis aspektas išskirtas kaip stiprusis ir 7-iose – kaip tobulintinas. Dalies pamokų (57 proc.) uždaviniuose numatyti pamatuojami, atsižvelgiant į skirtingas mokinių galimybes orientuoti į konkretų išmokimą rezultatai, mokiniai įtraukti į uždavinio formulavimą, tačiau dalies pamokų (43 proc.) uždaviniai buvo nukreipti į veiklas, bet ne į rezultatai; • ilgalaikių planų analizė rodo, kad mokytojai laikosi bendrų susitarimų dėl planų formos ir struktūros, daugumos mokomųjų dalykų planai ir neformaliojo švietimo programos koreguojami ir tikslinami keičiantis mokymosi poreikiams ir situacijoms; • organizuojant ugdymą mokymosi laikas lanksčiai pritaikomas pagal ugdymo poreikius. Pamokų ir popamokinės veiklos tvarkaraščiai tenkina daugumos mokinių poreikius. Pirminio vizito metu mokiniai teigė, kad ne visiems patogūs konsultacijų grafikai, bet mokyklos vadovių teigimu, iki vertinimo vizito konsultacijų grafikai pakoreguoti ir dabar skelbiami prieš savaitę; • 2017–2018 m. m. progimnazijos mokinių apklausoje teiginio „<i>Man labai patinka integruotos pamokos, kai vienoje pamokoje mokoma kelių dalykų</i>“ mokinių atsakymų įvertis – 2,6, tačiau mokytojai ir Metodinės tarybos atstovai pokalbyje teigė, kad integruotos pamokos neplanuojamos, dalykų integracija dažniausiai vyksta per projektinę veiklą; • dauguma mokytojų išmano savo ugdymo sritį, mokomus dalykus, domisi ir seka naujoves, dalyvauja seminaruose, mokymuose, dalijasi patirtimi, tačiau įgytų kompetencijų raiška menkai reiškiamą praktikoje – bendras stebėtų pamokų vertinimo vidurkis tėra patenkinamas, vizito metu nestebėta nei viena šiuolaikinė pamoka; • mokyklos administracija stebi ugdymo procesą, sudaro sąlygas mokytojų profesiniam tobulėjimui, tačiau daliai mokytojų vertėtų didesnę dėmesį skirti asmeninio meistriškumo ir kasdieninių praktinių įgūdžių tobulinimui bei kvalifikacijos tobulinimo renginiuose įgytų žinių taikymui.
--	--	--

		<p><i>Aprašyti faktai rodo, kad ugdymo(si) planavimas yra vidutiniškas ir tik iš dalies padeda mokytojams tinkamai organizuoti ugdymo procesą, o mokiniams – pasiekti gerų rezultatų.</i></p>
3.2. Mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas	2	<p>Mokymosi lūkesčių ir mokinių pasiekimų skatinimas vertinami vidutiniškai.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stebėtose pamokose retai numatyti aiškūs pasiekimų lūkesčiai, kelti mokymosi iššūkiai, reflektuota apie mokymosi sėkmę. • Progimnazijos mokytojų palaikymas padeda formuoti aukštiesiems mokinių siekiams: mokiniai už gerą mokymąsi, lankomumą skatinami žodžiu, padėkomis, renkama draugiškiausia klasė, gabesni mokiniai skatinami dalyvauti olimpiadose, konkursuose, varžybose. • Nors NVMA atliktų apklausų duomenimis, teiginio „Mokytojai tiki, kad kiekvienas iš mūsų gali padaryti pažangą“ mokinių įvertinimas – 3,2 (iš 4), tačiau pokalbyje su vertintojais mokiniai teigė, kad tik pavieniai mokytojai leidžia pasirinkti temas, domisi mokymosi lūkesčiais. • Metodinės tarybos teigimu, šiuo metu didesnę dėmesį progimnazija skiria lankomumui, asmeninės pažangos stebėsenai (pradinių klasių mokytojai pažangą fiksuoja individualios pažangos stebėjimo aplankuose, 5–8 klasių mokiniai įsivertina daugumos dalykų pamokose, kiekvieną mėnesį pildo įsivertinimo lenteles, tačiau įsivertinimo duomenys jose fiksuojami abstrakčiai, formaliai. Stebėtų pamokų, mokinių pasiekimų pažangos segtuvų analizė rodo, kad refleksijos ir įsivertinimo duomenys retai panaudojami ugdymo(si) tobulinimui, stinga gilesnės pasiekimų dermės su išsikeltais lūkesčiais analizės. • Mokinių teigimu, integruotos pamokos vedamos itin retai, iš ilgalaikių planų analizės daroma išvada, kad integruotos pamokos iš anksto neplanuojamos. <p>Pamokos aspektas „Mokytojų parengtos ar parinktos užduotys ir medžiaga skatina mokinių smalsumą ir dėmesį“ vertinamas kaip gerai vykdoma mokyklos veikla.</p> <p>Daugumoje (70 proc.) stebėtų veiklų mokiniai gana atsakingai mokėsi, atliko užduotis taip, kaip iš jų buvo tikimasi. Pasinaudodami tokiu mokinių elgesiu mokytojai turėtų sudaryti sąlygas mokymosi savivaldumui, įtraukti mokinius į refleksiją, pamokos rezultatų apibendrinimą.</p> <ul style="list-style-type: none"> • NVMA atliktų apklausų duomenimis „Pamokoje naudojamos užduotys ir medžiaga dažnai būna įdomios“ mokinių įvertinimas – 2,8 (iš 4), • Dalyje (27,9 proc.) vertintojų stebėtų pamokų planavimas ir prasmingų ugdymo(si) veiklų parinkimas vertintas kaip stiprusis veiklos aspektas. Šiose pamokose skatintas mokinių smalsumas, mokymosi sėkmės patyrimas, pažinimo ir kūrybos džiaugsmo išgyvenimas. 4,4 proc. pamokų kaip tobulintinas mokyklos veiklos aspektas išskirtas sąlygų kelti iššūkius, kurti ir įgyvendinti idėjas sudarymas. • Pamokos aspekto „Naudojamos užduotys ir medžiaga skatina mokinių smalsumą ir dėmesį“ stebėtose pamokose vertinimo vidurkis – 2,6, moda (dažniausias vertinimas) – 3. Šis

		<p>aspektas kaip stiprusis išskirtas 36 pamokose (50,7 proc.), kaip tobulintinas – tik 2 pamokose (2,8 proc.).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pamokos aspekto „<i>Mokiniam rodomi įvairūs mokymosi įprasminimo būdai</i>“ vertinimo vidurkis – 2,4, moda – 3. Kaip stiprusis šis pamokos aspektas išskirtas 21 pamokoje (29,6 proc.), kaip tobulintinas – 3 pamokose (4,2 proc.). Pamokos aspektas „<i>Mokytojai tinkamai ugdo kiekvieno mokinio gabumus, padeda silpniesiems, yra galimybės laisvai veikti kiekvienam mokiniui</i>“ vertinimo vidurkis – 2,2, moda – 2. Kaip stiprusis šis pamokos aspektas išskirtas tik 11 pamokų (15,5 proc.), šiose pamokose mokiniai aktyviai atsakinėjo į pateiktus klausimus, skirtas nuolatinis dėmesys kiekvienam vaikui, skatinta asmeninė pažanga.
3.3. Ugdymo(si) organizavimas	2	<p>Ugdymo(si) organizavimas vertinami kaip rizikinga veikla. Toks vertintojų sprendimas grindžiamas šiais duomenimis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dauguma stebėtų pamokų (60,5 proc.) organizuotos tradicine (mokymo) paradigma: mokymas buvo faktų, perteikimo, jų įsiminimo ir atkartojimo procesas, dominavo mokytojas taikantis tradicinius mokymo metodus, o mokinys teko pasyvaus informacijos priėmėjo ir nurodymų vykdytojo vaidmuo. Pamokose remtasi mokinių turimomis žiniomis, naujai mokomi dalykai sieti su anksčiau išmoktais, tačiau retai sudarytos galimybės patiems mokiniams susirasti reikiamą informaciją, pasirinkti užduočių atlikimo būdą, apmąčius patirtį suvokti veiksmingo mokymosi kliuvinius. <i>Rėmimasis šiuolaikine mokymosi paradigma stiprintų kompetencijų ugdymą(si), savivaldaus mokymosi gebėjimus, mokymosi motyvaciją, pagerintų asmeninę mokinių pažangą ir progimnazijos pasiekimus.</i> • Siekimas prasmingos integracijos, mokymosi patirčių tarpdiscipliniškumo nepakankamas, nors NMVA parengto klausimyno teiginys „<i>Mokyklos metiniuose planuose numatomos integruotos veiklos (pamokos) ir projektai</i>“ įvertintas 3,7, tačiau progimnazijos ugdymo plane, pokalbių su pavaduotoja ugdymui, Metodine taryba metu nustatyta, kad yra įgyvendinamos ir integruojamos tik Sveikatos ir lytiškumo ugdymo programos, Rengimo šeimai bendroji programa, ilgalaikės socialines emocijas kompetencijas ugdančios prevencinės („Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos“ (1, 4 kl.), „Obuolio draugai“ (2–3 kl.) ir „Paauglystės kryžkelės“ (5–8 kl.)) programos. Dėl dalykinės integracijos bendruomenė nėra susitarusi, mokytojai negalėjo įvardinti, kokias vedė integruotas pamokas, tokios pamokos neužfiksuotos elektroniniame dienyne. Iš pokalbių su Metodine taryba, progimnazijos pavaduotoja ugdymui, mokytojais paaiškėjo, kad progimnazijoje <i>nesusitarta dėl ugdymo turinio, dalykinių ir bendrųjų kompetencijų integravimo.</i> • Nepakankamai veiksmingai sudaromos galimybės kiekvienam mokiniui patirti įvairius mokymo būdus ir formas, išbandyti įvairių rūšių užduotis ir kuo įvairesnes veiklas įvairiuose kontekstuose, mokymą vadovaujant mokytojams derinti su savivaldžiu mokymu. • Pamokos aspektas „<i>Mokiniam rodomi įvairūs mokymosi įprasminimo būdai</i>“ vertinamas tik 2,4. Progimnazijos pedagogai pokalbiuose nurodė, kad siekia sudaryti kiekvienam mokiniui galimybių patirti įvairius mokymosi būdus ir formas bei veiklas

	<p>įvairiuose kontekstuose, tačiau vertinimo dienomis ugdymo procesas dažniausiai vyko tradicinėse aplinkose ir erdvėse. Stebėtų pamokų protokolų analizė rodo, kad mokinių mokymosi motyvacijai, įsitraukimui ir aktyvumui mokantis įtaką darė mokytojo suplanuota veikla. Mokinių gebėjimas išsikelti mokymosi tikslus, atsakomybės už savo mokymąsi ugdymas, aktyvumo išlaikymas tik 9,8 proc. stebėtų pamokų išskirtas kaip stiprus pamokos aspektas. Kaip tobulintinas pamokos aspektas savivaldumas mokantis išskirtas 10,2 proc. pamokų; nors mokytojų anketinės apklausos rodo, kad jie sudaro sąlygas, kiekvienam mokiniui pagal jo gebėjimus mokytis ir patirti sėkmę, tačiau apibendrinus stebėtų pamokų protokolus pamokos aspekto „<i>Mokymosi uždaviniai atliepia skirtingas mokymosi galimybes</i>“ kaip stiprusis pamokos aspektas tai išskirta tik 7 pamokose (11,8 proc.).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pamokos aspektas „<i>Kiekvienam sudaromos sąlygos pagal jo gebėjimus mokytis ir patirti sėkmę, bendradarbiauti tarpusavyje</i>“ kaip stiprusis išskirtas tik 6 pamokose (8,5 proc.). Pamokos aspekto „<i>Mokymasis vadovaujant mokytojui derinamas su savivaldžiu mokymusi</i>“ kaip stiprusis pamokos aspektas išskiriamas tik 6 pamokose (8,5proc.). • 2018–2019 mokslo metų ugdymo plane nurodyta ir pokalbyje Metodinės tarybos nariai patvirtino, kad mokslo metų pabaigoje organizuojamos savivaldaus ugdymo(si) dienos 5–8 klasių mokiniams, kurių metu labai gerai ir gerai besimokantys mokiniai užsiima savišvieta bei gilina savo žinias jų interesus atliepiančiose srityse, suteikiant galimybę jiems ugdytis tiek namuose, tiek mokykloje, tačiau mokytojai negebėjo paaiškinti, kokie savivaldaus organizavimo būdai, formos yra taikomi per šias dienas, o kalbinti mokiniai tokią mokymo(si) praktiką vertino skeptiškai („<i>galėjom ir visai nieko neveikti, būti namuose</i>“) <i>Išvardinti faktai leidžia daryti išvadą, kad savivaldų mokinių mokymąsi verta sustiprinti ir išplėtoti.</i> <p>Ugdomojoje veikloje (pamokoje) įvairios, skirtingos paskirties, atitinkančios situaciją, dalyko turinį, poreikius ir mokinių amžių, įrangos ir priemonių tikslingas panaudojimas ugdymo(si) tikslams pasiekti vertinamas patenkinamai.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mokyklos pirminėje informacijoje teigiama, kad visi kabinetai ir pradinio ugdymo klasės aprūpintos kompiuteriais ir multimedijomis, įrengti 2 informatikos kabinetai, 3D, planšečių klasės, gamtos mokslų klasė (pradinių klasių mokiniams), baigiama įrengti gamtos mokslų laboratoriją. Progimnazijoje yra 166 kompiuteriai, 60 nešiojamų, 30 planšečių, 3 interaktyvios lentos, 42 multimedijos. NMVA klausimyno teiginiui „<i>Mūsų klasės pamokose naudojama įvairi kompiuterinė ir kt. įranga ir priemonės</i>“ pritaria 88 proc. mokinių. • Vertinimo metu pamokose naudota priemonių įvairovė buvo pakankama, atitiko mokinių amžių, patirtį bei dalyko turinį. Kadangi 60,5 proc. stebėtų veiklų paradigma įvertinta kaip tradicinė, tai ir pamokose naudotos priemonės dažniausiai atitiko tradicinę ugdymo sampratą: dominavo mokymasis atliekant vadovėlio, pratybų sąsiuvinį užduotis. Daugeliu atvejų informacinės technologijos naudotos tradiciškai: mokymo(si)
--	---

		<p>medžiagai pateikti, informacijai vizualizuoti, pamokos temai ir uždaviniui skelbti. Nors dauguma progimnazijos mokytojų teisingai suvokia modernių mokymo(si) priemonių įtaką ugdymo procesui, šiuo metu nėra pasiekta, kad technologijos būtų veiksmingai naudojamos ne tik mokymui, bet ir mokymuisi kaip priemonė mokymo(si) tikslui pasiekti. <i>Tikėtina, kad įvairiapusiškai ir veiksmingai naudojant informacines technologijas būtų sudarytos palankesnės sąlygos dalykų pamokas organizuoti sąveikos ir mokymosi pedagoginės paradigmos kontekste (užtikrinant interaktyvią mokinių sąveiką su mokymosi priemonėmis). Toks mokymasis skatintų motyvaciją, tobulintų mokėjimo mokytis, komunikavimo ir kitas kompetencijas.</i></p>
3.4. Mokymasis	2	<p>Mokymasis vertinamas patenkinamai.</p> <p>Mokomosios medžiagos susiejimas su kitais mokomaisiais dalykais, gyvenimo patirtimi vertinamas kaip gera mokyklos veikla.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Daugumoje (80 proc.) stebėtų pamokų mokiniai skatinti sieti išmokus dalykus ir asmenines patirtis. Šią sėkmingą patirtį mokytojai galėtų išplėsti skatindami patirtinį, į problemų sprendimą orientuotą mokymą(si), organizuodami asmeninę mokymosi patirties refleksiją. • Apibendrinus vertintojų stebėtų pamokų protokolus matyti, kad pamokos aspekto „<i>Mokomoji medžiaga susiejama su kitais mokomaisiais dalykais, gyvenimo patirtimi</i>“ vertinimo vidurkis – 2,6, moda – 3. Šis aspektas 47,9 proc. pamokų paminėtas kaip stiprusis. Aukščiausiai šis aspektas vertintas dorinio ugdymo, kūno kultūros, informacinių technologijų (vidurkis – 3), anglų k. (vidurkis – 2,8), meninio technologinio ugdymo (vidurkis – 2,6), matematikos (vidurkis – 2,5) pamokose. • Dalyje stebėtų pamokų (27 proc.) mokiniai tirdami, sprenddami problemas mokyti suvokti, patikrinti savo supratimą: NVMA atliktų apklausų duomenimis, teiginių „<i>Pamokoje naudojamos užduotys skatina mąstyti, spręsti įvairias problemas</i>“ mokiniai įvertino 3,1 (iš 4). • NMVA mokinių apklausos duomenys rodo, kad mokiniai skatinami planuoti savo mokymąsi: mokinių pritarimas teiginiui „<i>Pamokose mes skatinami kelti sau mokymosi tikslus, planuoti savo darbą</i>“ – 3,1 (iš 4), o teiginiui „<i>Mes patys galime pasirinkti, kaip (koku būdu) atlikti užduotis</i>“ – 2,6 (iš 4). • Pamokos aspekto „<i>Parentamos užduotys skatina tiriamąjį, patirtinį, į problemos sprendimą orientuotą mokymąsi</i>“ vertinimo vidurkis – 2,17, šis aspektas kaip stiprusis paminėtas tik 1 pamokoje (1,4 proc.). Geriausiai užduočių parinkimas vertintas kūno kultūros (vidurkis – 2,67), užsienio k. (vidurkis – 2,5), matematikos (vidurkis – 2,5). • Pokalbyje su Metodine taryba mokytojai teigė kad skatina mokinius planuoti savo mokymąsi, tačiau stebėtose pamokose tokia veikla organizuota retai. Mokinių teigimu, planuoti ir valdyti mokymosi laiką namuose jiems ne visada sekasi dėl didelio namų darbų krūvio, pasiruošimo kontroliniams darbams, o pamokose mokymosi laiką dažniausiai suplanuoja mokytojai. • Išanalizavus pamokų stebėjimo protokolus pastebėta, kad į ugdymo(si) tikslų kėlimą mokiniai beveik neįtraukiami. Pamokos

		<p>aspekto „<i>Mokymasis vadovaujant derinamas su savivaldžiu mokymusi</i>“ vertinimo vidurkis – 2,2, šis aspektas kaip stiprusis painėtas 8 pamokose (11,3 proc.). Geriausiai mokymas ir mokymasis derintas kūno kultūros (vertinimo vidurkis – 2,7), užsienio k. (vidurkis – 2,3), dorinio ugdymo, lietuvių kalbos ir literatūros (vidurkis – 2,3) pamokose.</p> <p><i>Apibendrinant išdėstytus faktus, darytina išvada, kad progimnazijos mokinių mokymasis vertinamas patenkinamai. Pamokose mokymas siejamas su mokinio gyvenimo patirtimi, turimomis žiniomis, tačiau mažai įtraukiami į savo mokymosi tikslų išsikėlimą, problemų sprendimų orientuotą patirtinį, tiriamąjį mokymąsi.</i></p>
3.5. (I)si)vertinimas ugdymui	2	<p>(I)si)vertinimo ugdymui vertinimas patenkinamai grindžiamas šiais duomenimis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodiklis „(I)si)vertinimas ugdymui“ kaip tobulintinas pamokos aspektas išskirtas net 45 pamokose (63,4 proc.); • progimnazijos pirminėje informacijoje teigiama, kad mokiniai kartu su dalyko mokytoju aptaria numatomus mokymosi pasiekimus, užduotis bei vertinimo kriterijus, tačiau pamokos aspekto „<i>Mokiniai informuojami, su jais aptariama, kokie numatomi vertinimo kriterijai</i>“ vertinimo vidurkis – 2,2; kaip stiprusis šis aspektas išskirtas tik 13 pamokų (18,3 proc.), o kaip tobulintinas – 16 pamokų (23 proc.). Pokalbiuose mokytojai teigė, kad nors ne visada aptaria vertinimo kriterijus, mokiniai žino, kaip bus vertinami; • progimnazijos pirminės informacijos duomenimis 2016–2017 m. m. mokyklos įsivertinimo išvadose kaip veiklos privalumas nurodytas skaidrus mokinių pasiekimų vertinimas, o progimnazijos informacinėje sistemoje pateiktas Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašas aiškiai apibrėžia pasiekimų vertinimo tvarką; NVMA atliktų apklausų duomenimis, mokinių pritarimas teiginiui „<i>Man yra aišku, už ką mokytojai rašo gerą ar blogą pažymį</i>“ įvertintas 3,4 (iš 4), o tėvų pritarimas teiginiui „<i>Man yra aišku, už ką mokytojai vaikui rašo gerą ar blogą pažymį</i>“ – 3,2; • 2016–2017 m. m. progimnazijos įsivertinimo išvadose kaip trūkumas įvardinta tėvų gaunama informacija dėl pasiekimų vertinimo tvarkos, o kaip tobulintina veikla – efektyvesnis elektroninio dienyno išnaudojimas teikiant informaciją tėvams ir mokiniams. Pokalbiuose su tėvais, mokytojais, vadovais išsiaiškinta, kad informacija apie mokymąsi ir mokiniams, ir tėvams (skambinant, individualiai kalbantis, rašant el. laiškus) pateikiama, tačiau trūksta paaiškinimo, kaip tėvai, atsižvelgdami į savo vaiko asmeninius gebėjimus, galėtų padėti jiems greičiau daryti pažangą, kokios vaiko stipriosios ir silpnosios savybės, t.y. stinga informacijos, kaip tėvai galėtų kryptingiau įsitraukti į vaiko ugdymo procesą. Mokykloje vyksta ir tėvų susirinkimai, bet remiantis pirminio vizito pastebėjimais tėvams naudingiausia, kai jie su mokytojais individualiai aptaria vaiko asmeninę pažangą, tačiau tokių renginių, pasak tėvų, yra per mažai. Elektroninis dienynas informavimui išnaudojamas nepakankamai: dažniausia mokiniams rašomos pastabos ar pagyrimai (dažniau, anot tėvų, fiksuojamos pastabos nei pagyrimai), taip pat dienyne pateikiama mokyklos informacija (renginių, susirinkimų, konsultacijų laikas),

	<p>tačiau šia priemone nesinaudojama siekiant aktyvesnio mokinių, tėvų ir mokytojų grįžtamojo ryšio, galimybių mokiniui pačiam planuoti savo mokymosi tempą (kai mokiniai el. dienyne iš anksto gauna informaciją apie darbo įvertinimą, mokymosi spragas, individualius patarimus);</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamokos aspekto <i>„Mokytojas supratingai reaguoja į mokinių klaidas, vyrauja pozityvi nuostata vertinant pasiekimus ir pažangą“</i> vertinimo vidurkis – 2,3. Kaip stiprusis šis aspektas įvardintas 13 pamokų (18,3 proc.). NVMA atliktų apklausų duomenimis, mokiniai teiginius <i>„Mokytojai dažnai man asmeniškai (ir kitiems) pasako, ko reikėtų, kad mokyčiausi geriau, sėkmingiau“</i> ir <i>„Mes dažnai su mokytojais aptariame, kaip mums sekasi mokytis ir tobulėti“</i> įvertinti vienomis žemiausių reikšmių. Matyti, kad mokiniai nepakankamai skatinami įvertinti savo mokymosi pažangos ir rezultatų, ištraukti į tolimesnį mokymosi planavimą; <p>Abipusio ryšio veiksmingumas siekiant kiekvieno mokinio pažangos pamokoje yra rizikinga mokyklos veikla.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pamokos aspekto <i>„Abipusis grįžtamasis ryšys padeda mokytojams pasirinkti tinkamesnes mokymo strategijas, o mokiniams – optimaliai siekti pažangos“</i> vertinimo vidurkis – 2. Tai vienas iš žemiausių vertintojų stebėtų pamokų įvertinimų. Kaip tobulintinas šis aspektas išskirtas net 23 pamokose (32,4 proc.), kaip stiprusis – tik 4 pamokose (5,6 proc.). Stebėtose pamokose mokytojai taisė mokinių klaidas, tačiau retai, epizodiškai teikė informatyvų grįžtamąjį ryšį, kuris užtikrintų tikslingą, sąmoningą, suasmenintą mokymąsi, kryptingą asmeninės pažangos siekį. Grįžtamasis ryšys neskatino mokymosi savivaldumo, nesudarė sąlygų mokiniams suvokti savo mokymosi pažangos, mokiniai neskatinti džiaugtis savo ir draugų mokymosi sėkme, identifikuoti savo mokymosi problemų. Vertinimo ir įsivertinimo informacija nesinaudota mokymui koreguoti, pvz., sulėtinti / pristabdyti / pagreitinti mokymosi tempą, keisti mokymo strategijas, diferencijuoti, individualizuoti, suasmeninti užduotis. Taigi, grįžtamasis ryšys tarp mokytojo ir mokinio teikiamas nepakankamai veiksmingai; • Atsakomybę už mokymosi pasiekimus labiau prisiima mokytojai – jie inicijuoja pažangos fiksavimą, kaupia įsivertinimo duomenis, tačiau sukauptų duomenų nepanaudoja dialogui su mokiniais. Mokiniai paklūsta mokytojų nurodymams užpildyti lenteles ar lapus ir dažnai tai daro formaliai, atmetinai, nesuvokdami tokio darbo naudos ir prasmės. Pamokos aspekto <i>„Mokiniai skatinami reflektuoti, analizuoti vertinimo informaciją, mokytis suvokti, kas jam padeda ar trukdo siekti pažangos“</i> vertinimo vidurkis – 2,1. Tik 10 pamokų (14 proc.) šis aspektas nurodytas kaip stiprusis. <p><i>Apibendrinus išdėstytus faktus, darytina išvada, kad skaidrus pasiekimų vertinimas, padeda siekti mokymosi sėkmės, tačiau nesisteninga abipusio grįžtamojo ryšio kokybė siekiant kiekvieno mokinio pažangos pamokoje neleidžia mokytojams pasirinkti tinkamų mokymo strategijų, o mokiniams – tikslingai ir planingai siekti asmeninės pažangos.</i></p>
--	---

Srities išvados

1. Ugdymo(si) planavimas progimnazijoje vidutiniškas. Planuojant ugdymą(si), menkai atsižvelgiama į mokinių asmeninę patirtį, poreikius ir mokymosi rezultatus. Mokymas(is) pamokose dažnai nukreiptas į dalykinių kompetencijų gilinimą, tik dalis mokytojų, planuodami pamokas numato veiklas ir užduotis, kurios ugdo mokinių bendrąsias kompetencijas (komunikavimo, bendradarbiavimo, pažinimo, reflektavimo ir pan.), pamokos uždaviniuose ne visada numatyti pamatuojami, atsižvelgiant į skirtingas mokinių galimybes, orientuoti į konkretų išmokimą rezultatai, retai įtraukiami mokiniai į pamokos uždavinio formulavimą, neskiriama laiko individualios kiekvieno mokinio pažangos ir pasiekimų aptarimui, ne visada mokiniams sudaromos galimybės įsivertinti asmeninius pasiekimus, reflektuoti ir aptarti mokymąsi, sėkmių /nesėkmių priežastis bei nusimatyti tolimesnio mokymosi gaires. Nepilnai atsižvelgiama į mokinių poreikius gauti konsultacijas ir laiku šalinti mokymosi spragas.

2. Mokytojai ir administracija, planuodami mokytojų asmeninį meistriškumą ir profesinį augimą menkai tai sieja su mokinių mokymosi pasiekimų gerinimu ir kvalifikacijos tobulinimo renginiuose įgytų kompetencijų taikymu praktikoje. Remiantis Geros mokyklos koncepcija, mokytojų profesinio meistriškumo auginimas turi būti nuoseklus, kryptingas ir daryti poveikį mokinių ugdymosi rezultatams.

3. Progimnazijoje reikšminga stebėtų pamokų dalis (60,5 proc.) organizuota tradicine mokymo paradigma, todėl būtina stiprinti savivaldų mokymąsi ir veiksmingą, informacinių technologijų panaudojimą pamokoje.

4. Progimnazija skiria dėmesį mokinio asmeninei pažangai (yra parengusi Mokinių individualios pažangos stebėjimo ir fiksavimo tvarkos aprašą), tačiau šiuo metu taikomi mokymosi sėkmės stebėjimo, vertinimo ir fiksavimo būdai nėra pakankamai veiksmingi. Didžiausia rizika yra abipusio ryšio veiksmingumas siekiant kiekvieno mokinio pažangos pamokoje. Tikėtina, kad šiais klausimais mokytojams stinga kompetencijos, o mokiniams – gebėjimų, įgūdžių ir motyvacijos įsitraukti į mokymosi pasiekimų įsivertinimą, savo pažangos stebėjimą, naudojimąsi vertinimo informacija planuojant tolimesnį mokymąsi ir siekiant optimalios asmeninės sėkmės.

Rekomendacijos

Mokyklos vadovams, Metodinei tarybai

1. Sudaryti mokytojams sąlygas tobulinti abipusį grįžtamąjį ryšį (pvz. seminaras-praktikumai, po kurio mokytojai būtų įgalinti šiuo klausimu pamokose daryti pokyčius, reflektuoti sėkmingas patirtis).

2. Telkti bendradarbiaujančių mokytojų ir pagalbos specialistų komandą tobulinant mokinių įsivertinimą, susitarti dėl vykdomų veiklų periodiškumo, rezultatų aptarimo.

3. Nusistatyti grįžtamojo ryšio pamokoje procedūras ir eigą, gautų duomenų panaudojimo galimybes.

Mokytojams

1. Didesnį dėmesį skirti grįžtamajam ryšiui pamokoje, į mokinius žvelgti kaip į pamokos ir mokymosi ekspertus, skatinti mokinių savivaldį mokymąsi, dalintis patirtimi su kolegomis, mokytis vieniems iš kitų.

Vadovaujančioji vertintoja

Audronė Šarskuvienė

Mokyklų išorinio vertinimo skyriaus vedėja

dr. Snieguolė Vaičekauskienė

Apibendrintas visų pamokų kokybės vertinimas

1 pav. Apibendrintas pamokų vertinimas pagal dalykų blokus

Dalyko pavadinimas	N (stebėtų pamokų skaičius)	Keliant ugdymo tikslus, atsižvelgiama į mokinių patirtį, mokyklos veiklos kontekstą	Mokymosi uždaviniai atliepia skirtingas mokymosi galimybes	Kiekvienam sudaromos sąlygos pagal jo gebėjimus mokytis ir patirti sėkmę, bendradarbiauti tarpusavyje	Mokomoji medžiaga susiejama su kitais mokomaisiais dalykais, gyvenimo patirtimi	Parenkamos užduotys skatina tiriamąjį, patirtinį, ir problemos sprendimą orientuotą mokymąsi	Mokymasis vadovaujant mokytojui derinamas su savivaldžiu mokymusi	Naudojamos užduotys ir medžiaga skatina mokinių smalsumą ir dėmesį	Mokiniams rodomi įvairūs mokymosi įprasminimo būdai	Mokytojai tinkamai ugdo kiekvieno gabumus, padeda stipnesniems, yra galimybės laisvai veikti kiekvienam mokiniui	Teikiama papildomi paaiškinimai netrikdo mokinių darbo, skatina ir padeda jiems siekti pažangos	Teikiama pagalba mokiniams jų savęs vertinimo ir grupės darbo įsivertinimo procese	Mokiniai grįžtamąją informaciją gauna tinkamu laiku, informatyviai, gerai dozuotą, aiškiai suvokia, ko iš jų tikimasi	Mokiniai informuojami, su jais aptariama, kokie numatomi vertinimo kriterijai	Mokytojas supratingai reaguoja į mokinių klaidas, vyrauja pozityvi nuostata vertinant pasiekimus ir pažangą	Abipusis grįžtamasis ryšys padeda mokytojams pasirinkti tinkamesnes mokymo strategijas, o mokiniams – optimaliai siekti pažangos	Mokiniai skatinami reflektuoti, analizuoti vertinimo informaciją, mokytis suvokti, kas jam padeda ar trukdo siekti pažangos	Individualūs mokinio pasiekimai ir pastangos matomi, pripažįstami, skatinami	Įvertinami daliniai mokymosi rezultatai ir susiejami su tolesne pamokos eiga	Sugrįžtama prie mokymosi uždavinio, aptariamas pasiektas rezultatas	Mokiniai apibendrina išminktą medžiagą ir mokymosi rezultatus, nusimato veiklos stebėjimus, gaires	Vidurkis
Dorinis ugdymas	4	2,50	2,75	2,50	3,00	2,25	2,25	2,50	2,25	2,00	2,33	2,00	2,25	2,25	2,25	1,75	1,75	1,75	2,00	1,75	1,50	2,18
Lietuvių k. ir lit.	12	2,17	2,08	2,25	2,33	2,08	2,25	2,42	2,17	2,17	2,36	2,17	2,17	2,17	2,25	2,08	2,25	2,17	2,08	2,17	1,75	2,18
Užsienio k.	10	2,30	2,30	2,50	2,80	2,50	2,30	2,80	2,60	2,30	2,33	2,30	2,30	2,30	2,40	2,10	2,00	2,10	2,10	2,20	2,20	2,34
Matematika	12	2,33	2,25	2,67	2,50	2,50	2,17	2,92	2,50	2,42	2,50	2,17	2,25	2,17	2,42	2,00	2,25	2,08	2,25	1,92	1,92	2,31
Informacinės technologijos	1	2,00	3,00	2,00	3,00	2,00	2,00	3,00	2,00	3,00	3,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,25
Socialinis ugdymas	3	2,33	2,00	2,00	2,33	2,00	1,67	2,33	3,00	2,00	2,00	2,00	2,33	2,00	2,33	1,67	2,00	2,00	2,00	2,33	2,00	2,12
Gamtamokslis ugdymas	6	2,17	2,33	2,50	2,17	2,17	2,00	2,33	2,33	2,00	2,17	2,00	2,17	2,17	2,17	2,00	2,17	2,00	2,00	2,00	2,00	2,14
Meninis-technologinis ugdymas	7	2,00	2,14	2,29	2,57	2,00	2,00	2,14	2,14	2,00	2,29	1,71	2,00	2,00	2,00	1,86	2,00	2,00	2,00	1,86	2,00	2,05
Kūno kultūra	3	2,67	2,67	3,00	3,00	2,67	2,67	2,67	3,00	2,67	2,67	2,33	3,00	2,33	3,00	3,00	2,67	2,67	2,67	2,00	2,00	2,67

Apibendrintas visų pamokų kokybės vertinimas

2 pav. Apibendrintas pamokų kokybės vertinimas pagal klases

Klasė	N (pamokų skaičius)	Keliant ugdymo tikslus, atsižvelgiama į mokinių patirtį, mokyklos veiklos kontekstą	Mokymosi uždaviniai atliepia skirtingas mokymosi galimybes	Kiekvienam sudaromos sąlygos pagal jo gebėjimus mokytis ir patirti sėkmę, bendradarbiauti tarpusavyje	Mokomoji medžiaga susiejama su kitais mokomaisiais dalykais, gyvenimo patirtimi	Parentamos užduotys skatina tiriamąjį, patirtinį, į problemas sprendimą orientuotą mokymąsi	Mokymasis vadovaujant mokytojui derinamas su savivaldžiu mokymusi	Naudojamos užduotys ir medžiaga skatina mokinių smalsumą ir dėmesį	Mokiniams rodomi įvairūs mokymosi įprasminimo būdai	Mokytojai tinkamai ugdo kiekvieno gabumus, padeda silpnesiems, yra galimybės laisvai veikti kiekvienam mokiniui	Teikiami papildomi paaiškinimai netrikdo mokinių darbo, skatina ir padeda jiems siekti pažangos	Teikiama pagalba mokiniams jų savęs vertinimo ir grupės darbo įsivertinimo procese	Mokiniai grįžtamąją informaciją gauna tinkamu laiku, informatyviai, gerat dozuotą, aiškiai suvokta, ko iš jų tikimasi	Mokiniai informuojami, su jais aptariama, kokie numatomi vertinimo kriterijai	Mokytojas supratingai reaguoja į mokinių klaidas, vyrauja pozityvi nuostata vertinant pasiekimus ir pažangą	Abipusis grįžtamasis ryšys padeda mokytojams pasirinkti tinkamesnes mokymo strategijas, o mokiniams – optimaliai siekti pažangos	Mokiniai skatinami reflektuoti, analizuoti vertinimo informaciją, mokytis suvokti, kas jam padeda ar trukdo siekti pažangos	Individualūs mokinio pasiekimai ir pastangos matomi, pripažįstami, skatinami	Įtvirtinami daliniai mokymosi rezultatai ir susiejami su tolesne pamokos eiga	Sugrįžtama prie mokymosi uždavinio, aptariamas pasiektas rezultatas	Mokiniai apibendrina išmoktą medžiagą ir mokymosi rezultatus, nusimato veiklos siekius, gaires	Vidurkis
1kl.	6	2,50	2,25	2,50	2,50	2,00	1,75	2,25	2,00	1,75	1,75	1,75	1,75	2,00	1,75	1,75	2,00	1,75	2,00	2,00	1,75	1,99
2kl.	8	2,00	2,14	2,57	2,57	2,29	2,00	2,57	2,43	2,29	2,29	2,14	2,14	2,29	2,14	2,00	2,29	2,14	2,14	2,00	2,14	2,23
3kl.	6	2,20	2,20	3,00	2,80	2,60	2,60	3,00	2,40	2,60	2,80	2,40	2,40	2,20	2,60	2,60	2,40	2,20	2,40	2,00	2,00	2,47
4kl.	8	2,29	2,29	2,29	2,29	2,29	2,43	2,57	2,14	2,43	2,43	2,14	2,29	2,29	2,29	1,86	2,14	2,00	1,86	2,00	1,57	2,19
5kl.	8	2,50	2,50	2,38	2,63	2,25	2,13	2,50	2,63	2,13	2,43	2,00	2,38	2,13	2,50	2,00	2,00	2,00	2,13	1,88	1,88	2,25
6kl.	9	2,33	2,22	2,67	2,78	2,33	2,33	2,67	2,56	2,11	2,50	2,11	2,44	2,33	2,56	2,22	2,22	2,33	2,11	2,22	1,89	2,35
7kl.	7	2,00	2,33	2,17	2,50	2,33	1,83	2,67	2,50	2,17	2,50	2,17	2,33	2,00	2,33	1,83	2,00	2,00	2,33	2,00	1,83	2,19
8kl.	12	2,17	2,25	2,25	2,42	2,25	2,08	2,42	2,42	2,17	2,18	2,00	2,08	2,08	2,17	1,92	2,00	2,00	2,08	2,00	2,08	2,15

Apibendrintas pamokų kokybės vertinimas pagal klases, jų dydį, mokytojų darbo stažą, kvalifikacines kategorijas ir mokymo paradigmą

Apibendrintas pamokų kokybės vertinimas pagal klases

1 lentelė

Klasė	Vertinimo vidurkis
1	1,99
2	2,23
3	2,47
4	2,19
5	2,25
6	2,35
7	2,19
8	2,15

Apibendrintas pamokų kokybės vertinimas pagal klasės dydį

2 lentelė

Klasės dydis	Vertinimo vidurkis
Iki 8 mok.	2,38
9-16 mok.	2,21
17-25 mok.	2,27

Apibendrintas pamokų kokybės vertinimas pagal darbo stažą

3 lentelė

Darbo stažas	Vertinimo vidurkis
0-10 m.	2,41
11-20 m.	2,10
21-30 m.	2,23
31 m. ir daugiau	2,27

Apibendrintas pamokų kokybės vertinimas pagal klases, jų dydį, mokytojų darbo stažą, kvalifikacines kategorijas ir mokymo paradigmą

Apibendrintas pamokų kokybės vertinimas pagal mokytojo kvalifikacinę kategoriją

4 lentelė

Kvalifikacinė kategorija	Vertinimo vidurkis
Mokytojas	2,25
Vyresnysis mokytojas	2,19
Mokytojas metodininkas	2,31

Apibendrintas pamokų kokybės vertinimas pagal paradigmą

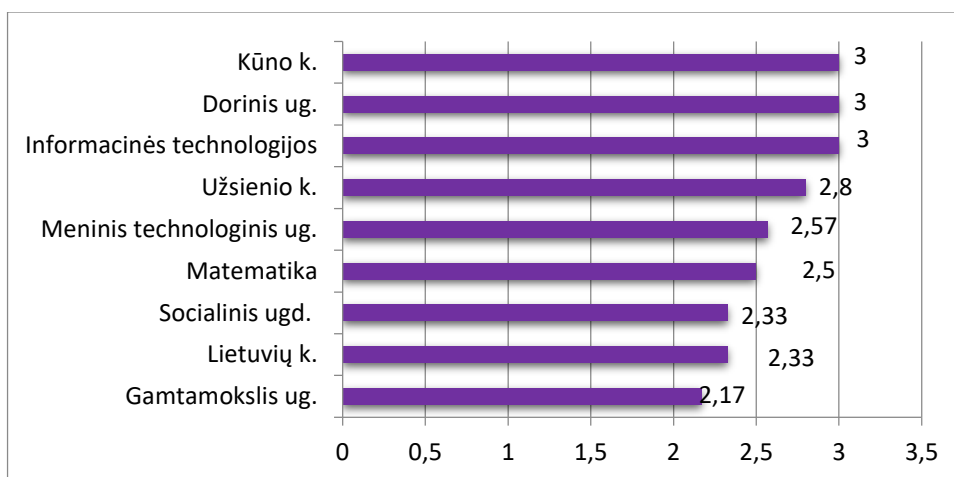
5 lentelė

Paradigma	Vertinimo vidurkis
Mokymo (tradicinė)	2,05
Bando dirbti šiuolaikiškai	2,62
Mokymosi (šiuolaikinė)	0,00

3 Priedas

Apibendrintas pamokų kokybės pagal aspektus, sietinus su gerai vykdoma mokyklos veikla, vertinimas

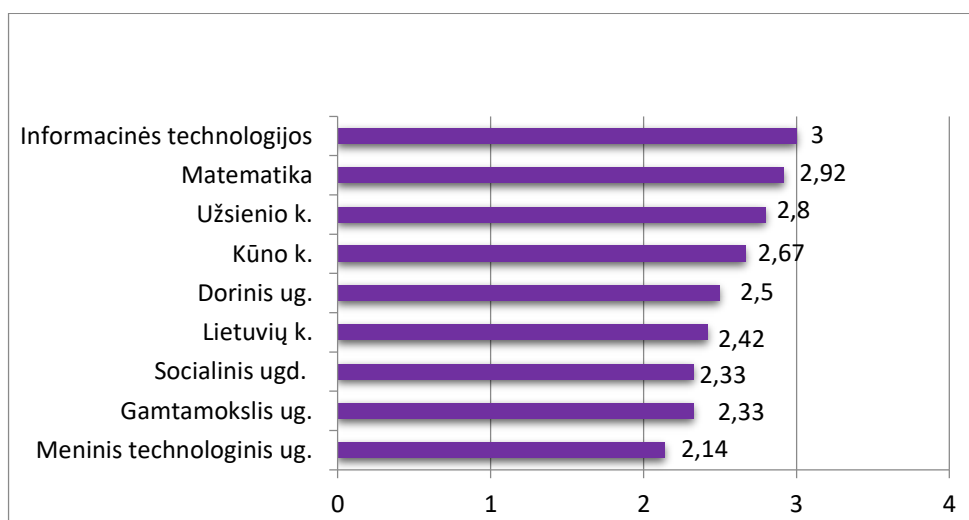
1 pav. Pamokos aspekto „*Mokomoji medžiaga siejama su kitais mokomaisiais dalykais gyvenimo patirtimi*“ apibendrintas vertinimas skirtingų dalykų pamokose (N=59)

3 Priedas

Apibendrintas pamokų kokybės pagal aspektus, sietinus su gerai vykdoma mokyklos veikla, vertinimas

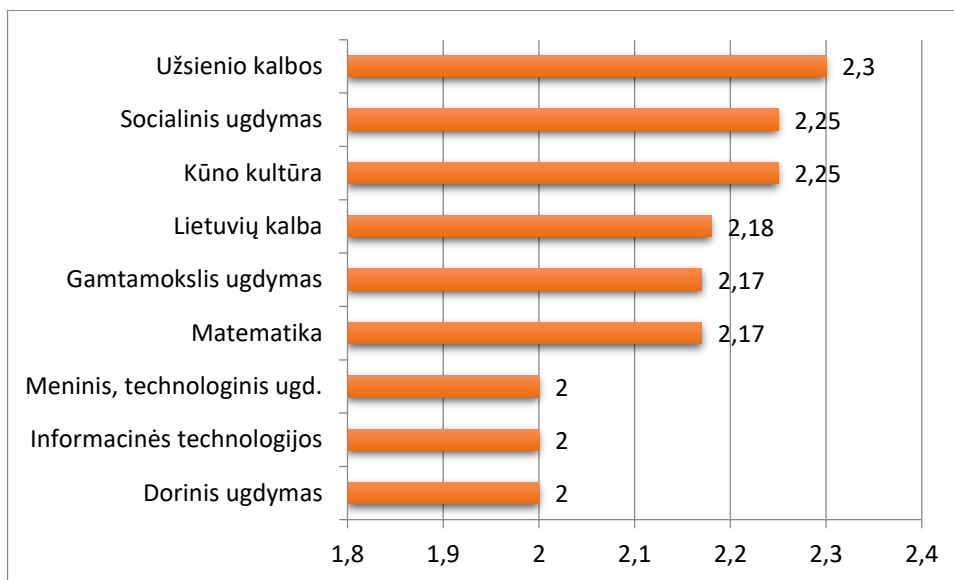
2 pav. Pamokos aspekto „*Naudojamos užduotys skatina smalsumą susidomėjimą*“ apibendrintas vertinimas skirtingų dalykų pamokose (N=59)

Apibendrintas pamokų kokybės pagal aspektus, sietinus su rizikinga mokyklos veikla, vertinimas

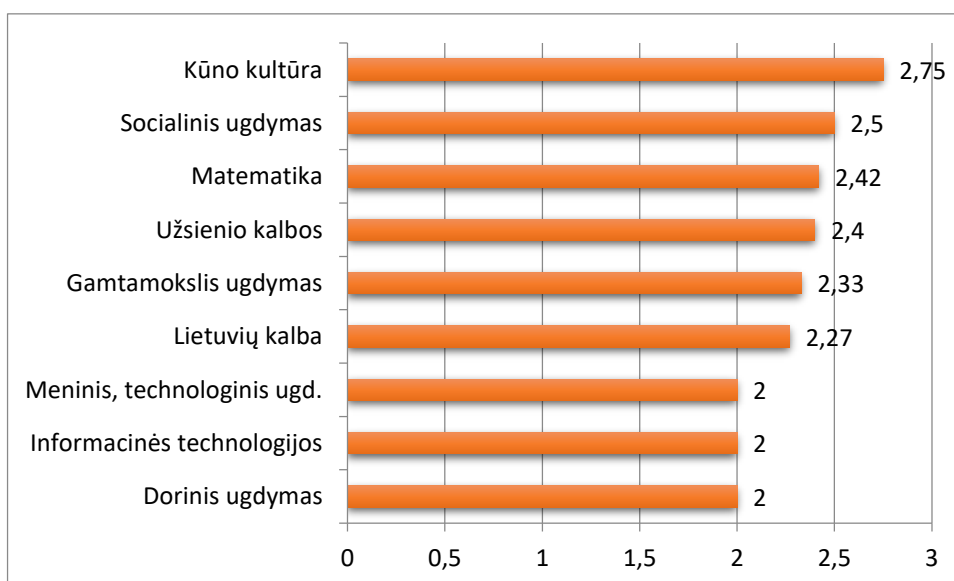
1 pav. Pamokos aspekto „*Mokiniai informuojami, su jais aptariama, kokie numatomi vertinimo kriterijai*“

apibendrintas vertinimas skirtingų dalykų pamokose (N=59)

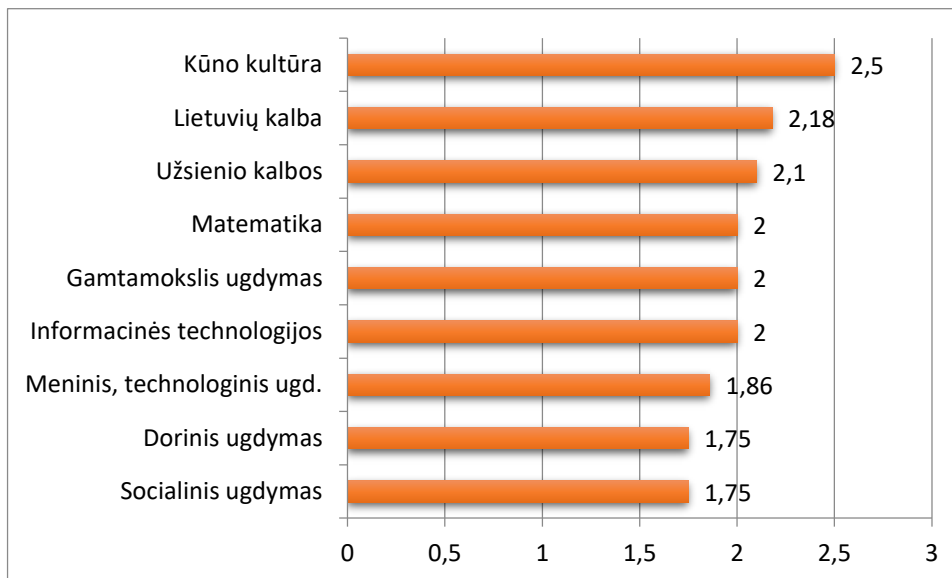
Apibendrintas pamokų kokybės pagal aspektus, sietinus su rizikinga mokyklos veikla, vertinimas

2 pav. Pamokos aspekto „*Mokytojas supratingai reaguoja į mokinių klaidas, vyrauja pozityvi nuostata vertinant pasiekimus ir pažangą*“ apibendrintas vertinimas (N=59)

Apibendrintas pamokų kokybės pagal aspektus, sietinus su rizikinga mokyklos veikla, vertinimas

3. pav. Pamokos aspekto „*Abipusis grįžtamas ryšys padeda mokytojams pasirinkti tinkamesnes mokymo strategijas, o mokiniams – optimaliai siekti pažangos*“ apibendrintas vertinimas (N=59)

Apibendrintas pamokų kokybės pagal aspektus, sietinus su rizikinga mokyklos veikla, vertinimas

4.pav. Pamokos aspekto „*Mokiniai skatinami reflektuoti, analizuoti vertinimo informaciją, mokytis suvokti, kas jam padeda ar trukdo siekti pažangos*“ apibendrintas vertinimas (N=59)

